

CZEŚĆ 5

Procedury nadawcze

DZIAŁ 5.1

PRZEPISY OGÓLNE

5.1.1 Stosowanie i przepisy ogólne

Niniejsza część zawiera przepisy dotyczące przesyłek z towarami niebezpiecznymi w zakresie ich oznakowania, stosowania nalepek ostrzegawczych, dokumentacji oraz w przypadku, gdy ma to zastosowanie, zatwierdzania przewozu i wcześniejszego powiadamiania.

5.1.2 Używanie opakowań zbiorczych

5.1.2.1

- (a) Jeżeli nie są widoczne numery UN i nalepki odnoszące się do wszystkich towarów niebezpiecznych znajdujących się w opakowaniu zbiorczym, to opakowanie to powinno być zaopatrzone w napis „OPAKOWANIE ZBIORCZE” i w numer UN poprzedzony literami „UN” oraz w nalepki wymagane dla sztuk przesyłki pod 5.2.2, w odniesieniu do każdego z towarów niebezpiecznych znajdujących się w opakowaniu zbiorczym. W przypadku, gdy dla różnych sztuk przesyłki wymagany jest ten sam numer UN lub ta sama nalepka, jednokrotne ich umieszczenie na opakowaniu zbiorczym uważa się za wystarczające.
- (b) Nalepka zgodna ze wzorem nr 11 podanym pod 5.2.2.2.2, powinna być umieszczona na dwóch przeciwległych bokach opakowania zbiorczego:
- zawierającego sztuki przesyłki, które powinny być zaopatrzone w nalepki zgodnie z 5.2.2.1.12, z wyjątkiem przypadków, gdy nalepki te pozostają widoczne; oraz
  - zawierającego materiały ciekłe w sztukach przesyłki, które nie wymagają zaopatrzenia w nalepki zgodnie z 5.2.2.1.12, z wyjątkiem przypadków, gdy nalepki te pozostają widoczne.

5.1.2.2

Każda sztuka przesyłki z towarami niebezpiecznymi znajdująca się w opakowaniu zbiorczym, powinna odpowiadać wszystkim, mającym zastosowanie, przepisom ADR. Potwierdzeniem spełnienia niniejszego wymagania jest naniesienie na opakowanie zbiorcze napisu „opakowanie zbiorcze”. Opakowanie zbiorcze nie powinno wpływać negatywnie na parametry użytkowe zawartych w nim sztuk przesyłki.

5.1.2.3

Do opakowań zbiorczych mają zastosowanie zakazy ładowania razem.

5.1.3 Próżne nieoczyszczone opakowania (w tym DPPL i duże opakowania), cysterny, pojazdy i kontenery do przewozu luzem

5.1.3.1

Próżne nieoczyszczone opakowania (w tym DPPL i duże opakowania), cysterny (w tym pojazdy-cysterny, pojazdy-baterie, cysterny odejmowalne, cysterny przenośne, kontenery-cysterny i MGEC) pojazdy i kontenery do przewozu luzem, które zawierały towary niebezpieczne różnych klas, z wyjątkiem klasy 7, powinny być oznakowane i zaopatrzone w nalepki ostrzegawcze tak, jak w stanie ładownym.

UWAGA: W odniesieniu do dokumentacji, patrz dział 5.4.

5.1.3.2

Cysterny i DPPL, stosowane do przewozu materiałów promieniotwórczych, nie powinny być używane do składowania lub przewozu innych towarów, o ile nie zostaną odkażone do poziomu niższego niż 0,4 Bq/cm² dla emiterów promieniowania beta i gamma oraz emiterów promieniowania alfa o niskiej toksyczności i do poziomu 0,04 Bq/cm² dla pozostałych emiterów promieniowania alfa.

5.1.4 Pakowanie razem

Jeżeli dwa lub więcej towary niebezpieczne zapakowane są do tego samego opakowania zewnętrznego, to taka sztuka przesyłki powinna być oznakowana i zaopatrzona w nalepki ostrzegawcze wymagane dla każdego materiału lub przedmiotu. W przypadku, gdy dla różnych towarów wymagana jest taka sama nalepka, wystarczające jest umieszczenie na opakowaniu zewnętrznym jednego jej egzemplarza.

5.1.5 Przepisy ogólne dla klasy 7

5.1.5.1 Wymagania przed wysyłką

5.1.5.1.1 Wymagania przed pierwszą wysyłką sztuki przesyłki

Przed pierwszą wysyłką każdej sztuki przesyłki powinny być spełnione następujące wymagania:

- (a) jeżeli ciśnienie projektowe zestawu przekracza 35 kPa (ciśnienie manometryczne), to należy zapewnić, aby zestaw ten dla każdej sztuki przesyłki odpowiadał wymaganiom zatwierdzonego wzoru sztuki przesyłki w zakresie utrzymania jego integralności pod takim ciśnieniem;
- (b) dla każdej sztuki przesyłki Typu B(U), Typu B(M) i Typu C i dla każdej sztuki przesyłki zawierającej materiał rozszczepialny, należy zapewnić, aby skuteczność osłony i zestawu zapewniającego szczelność, a jeżeli jest to konieczne, to również charakterystyki przepływu ciepła i skuteczność zestawu krytycznościowo-bezpiecznego, mieściły się w granicach odpowiednich dla danej sztuki przesyłki lub określonych dla zatwierdzonego wzoru;
- (c) jeżeli w celu spełnienia wymagań podanych pod 6.4.11.1, do sztuk przesyłki zawierających materiał rozszczepialny dołączone są pochłaniacze neutronów jako ich część składowa, to należy dokonać sprawdzenia obecności i rozmieszczenia tych pochłaniaczy.

5.1.5.1.2 Wymagania przed każdą wysyłką sztuki przesyłki

Przed wysyłką każdej sztuki przesyłki powinny być spełnione następujące wymagania:

- (a) należy zapewnić, aby zostały spełnione wszystkie wymagania dla każdej sztuki przesyłki podane w odpowiednich przepisach ADR;
- (b) należy zapewnić, aby uchwyty do podnoszenia, które nie spełniają wymagań podanych pod 6.4.2.2 zostały zdjęte lub aby, zgodnie z 6.4.2.3, zastosowano środki uniemożliwiające użycie tych uchwytów do podnoszenia sztuki przesyłki;
- (c) dla każdej sztuki przesyłki Typu B(U), Typu B(M) i Typu C i dla każdej sztuki przesyłki zawierającej materiał rozszczepialny należy zapewnić, aby zostały spełnione wszystkie wymagania określone w świadectwach zatwierdzenia;
- (d) każda sztuka przesyłki Typu B(U), Typu B(M) i Typu C powinna być przetrzymywana do czasu, kiedy będą osiągnięte warunki równowagi, dostatecznie bliskie warunkom temperatury i ciśnienia określonym dla danej sztuki przesyłki, o ile w jednostronnym zatwierdzeniu nie ustalono odstępstwa od tych warunków;
- (e) dla każdej sztuki przesyłki Typu B(U), Typu B(M) i Typu C należy zapewnić, poprzez kontrolę lub odpowiednie badania, aby wszystkie zamknięcia, zawory i inne otwory zestawu zapewniającego szczelność, przez które może wydostać się zawartość promieniotwórcza, były dokładnie zamknięte oraz, jeżeli jest to wymagane, uszczelnione tak, jak podczas badań przeprowadzanych zgodnie z wymaganiami podanymi pod 6.4.8.7;
- (f) dla każdego materiału promieniotwórczego w specjalnej postaci należy zapewnić, aby zostały spełnione wszystkie wymagania określone w świadectwie zatwierdzenia materiału oraz odpowiednie wymagania ADR;
- (g) dla każdej sztuki przesyłki zawierającej materiał rozszczepialny należy wykonać odpowiednie pomiary określone pod 6.4.11.4 (b) i sprawdzić, czy każda sztuka przesyłki jest zamknięta tak, jak określono pod 6.4.11.7;
- (h) dla każdego materiału promieniotwórczego słabo rozpraszalnego należy zapewnić, aby zostały spełnione wszystkie wymagania określone w świadectwie zatwierdzenia oraz odpowiednie wymagania ADR.

5.1.5.2 *Zatwierdzanie przewozu i powiadamianie*

5.1.5.2.1 *Wymagania ogólne*

Niezależnie od zatwierdzenia wzorów sztuk przesyłki, o których mowa w dziale 6.4, w niektórych przypadkach wymagane jest zatwierdzenie wielostronne (5.1.5.2.2. i 5.1.5.2.3) oraz powiadomienie o przewozie właściwej władzy (5.1.5.2.4).

5.1.5.2.2 *Zatwierdzanie przewozu*

Zatwierdzenie wielostronne wymagane jest dla:

- (a) przewozu sztuk przesyłki Typu B(M) nieodpowiadających wymaganiom podanym pod 6.4.7.5 lub zaprojektowanym dla zapewnienia kontrolowanego okresowego zmniejszania ciśnienia;
- (b) przewozu sztuk przesyłki Typu B(M) zawierających materiał promieniotwórczy o aktywności większej niż 3000 A₁ lub 3000 A₂, albo większej niż 1000 TBq, w zależności od tego, która z tych wartości jest najniższa;
- (c) przewozu sztuk przesyłki zawierających materiał rozszczepialny, jeżeli suma wskaźników bezpieczeństwa krytycznościowego dla sztuk przesyłki przekracza 50;

z wyjątkiem przypadków, gdy właściwa władza zezwoli na przewóz takich sztuk przesyłki przez swoje terytorium bez wymaganego zatwierdzenia, w drodze postanowienia specjalnego, zawartego w wydanym przez nią świadectwie zatwierdzenia wzoru (patrz 5.1.5.3.1).

5.1.5.2.3 *Zatwierdzanie przewozu w warunkach specjalnych*

Właściwa władza może zatwierdzić warunki, na których przesyłka niespełniająca wszystkich wymagań odpowiednich przepisów ADR może być przewożona w warunkach specjalnych (patrz 1.7.4).

5.1.5.2.4 *Powiadamianie*

Ustala się następujące wymagania dotyczące powiadamiania właściwych władz:

- (a) przed pierwszą wysyłką każdej sztuki przesyłki, która wymaga zatwierdzenia przez właściwą władzę, nadawca powinien zapewnić, aby egzemplarz każdego świadectwa zatwierdzenia wydanego przez właściwą władzę dla danego wzoru sztuki przesyłki został dostarczony właściwej władzy każdego państwa, na którego terytorium będzie wykonywany przewóz. Nadawca nie jest zobowiązany do oczekiwania na potwierdzenie otrzymania przez właściwą władzę kopii świadectw, a właściwa władza nie jest zobowiązana do przekazania takiego potwierdzenia;
- (b) o każdym z następujących rodzajów przewozów:
  - (i) sztuk przesyłki typu C zawierających materiał promieniotwórczy o aktywności większej niż 3000 A₁ lub 3000 A₂, albo większej niż 1000 TBq, w zależności od tego, która z tych wartości jest najniższa;
  - (ii) sztuk przesyłki Typu B(U) zawierających materiał promieniotwórczy o aktywności większej niż 3000 A₁ lub 3000 A₂, albo większej niż 1000 TBq, w zależności od tego, która z tych wartości jest najniższa;
  - (iii) sztuk przesyłki Typu B(M);
  - (iv) przewóz w warunkach specjalnych;nadawca powinien powiadomić właściwą władzę każdego państwa, na którego terytorium lub przez którego terytorium będzie wykonywany przewóz. Powiadomienie to powinno być dostarczone właściwej władzy, co najmniej 7 dni przed rozpoczęciem przewozu;
- (c) nadawca nie jest zobowiązany do przysyłania oddzielnego powiadomienia, jeżeli wymagane informacje o przewozie podane są we wniosku o jego zatwierdzenie;
- (d) powiadomienie o przesyłce powinno zawierać:
  - (i) informacje niezbędne do identyfikacji sztuki przesyłki lub sztuk przesyłki, obejmujące numery ich świadectw i znaki rozpoznawcze;

- (ii) informacje o terminie przewozu, planowanym dniu dostawy oraz proponowanej trasie przewozu;
- (iii) nazwa(y) materiału(ów) promieniotwórczych lub izotopu(ów);
- (iv) opis stanu fizycznego i postaci chemicznej materiału promieniotwórczego, albo stwierdzenie, że jest to materiał promieniotwórczy w specjalnej postaci lub materiał promieniotwórczy słabo rozpraszalny;
- (v) maksymalną aktywność zawartości promieniotwórczej w czasie przewozu, określona w bekerelach (Bq) z odpowiednim przedrostkiem według układu jednostek SI (patrz 1.2.2.1). Dla materiałów rozszczepialnych, zamiast aktywności, może być podana ich masa w gramach (g) lub w wielokrotnościach gramów.

5.1.5.3 *Świadectwa wydawane przez właściwą władzę*

5.1.5.3.1 Świadectwa wydawane przez właściwą władzę wymagane są dla:

- (a) wzorów:
  - (i) materiału promieniotwórczego w specjalnej postaci;
  - (ii) materiału promieniotwórczego słabo rozpraszalnego;
  - (iii) sztuk przesyłki zawierających 0,1 kg lub więcej sześćfluorku uranu;
  - (iv) wszystkich sztuk przesyłki zawierających materiał rozszczepialny, jeżeli nie są one wyłączone zgodnie z 6.4.11.2;
  - (v) sztuk przesyłki Typu B(U) i Typu B(M);
  - (vi) sztuk przesyłki Typu C;
- (b) przewozu w warunkach specjalnych;
- (c) niektórych przewozów (patrz 5.1.5.2.2).

Świadectwa powinny potwierdzać spełnienie odpowiednich wymagań, a w przypadku zatwierdzonych wzorów, powinny nadawać tym wzorom znaki rozpoznawcze.

Świadectwa zatwierdzenia wzoru i przewozu mogą stanowić jeden dokument.

Świadectwa i wnioski o ich wydanie powinny być zgodne z wymaganiami podanymi pod 6.4.23.

5.1.5.3.2 Nadawca powinien posiadać egzemplarz każdego stosowanego świadectwa. Przed przystąpieniem do przewozu zgodnie z warunkami określonymi w świadectwach, nadawca powinien również posiadać instrukcje dotyczące właściwego zamykania sztuki przesyłki oraz innych czynności przygotowawczych poprzedzających wysyłkę.

5.1.5.3.3 W przypadku wzorów sztuk przesyłki, dla których nie jest wymagane świadectwo wydane przez właściwą władzę, nadawca powinien umożliwić właściwej władzy, na jej wniosek, przeprowadzenie kontroli dokumentów potwierdzających zgodność wzoru sztuki przesyłki ze wszystkimi, mającymi zastosowanie, wymaganiami.

5.1.5.4 *Streszczenie wymagań dotyczących zatwierdzania i uprzedniego powiadamiania*

UWAGA 1: *Przed pierwszym przewozem każdej sztuki przesyłki, której wzór wymaga zatwierdzenia przez właściwą władzę, nadawca powinien zapewnić, aby kopia egzemplarza świadectwa tego wzoru została dostarczona właściwej władzy państwa, na którego terytorium będzie wykonywany przewóz (patrz 5.1.5.2.4 (a)).*

UWAGA 2: *Powiadomienie jest wymagane, jeżeli zawartość przekracza $3 \times 10^3 A_1$ lub $3 \times 10^3 A_2$, albo 1000 TBq (patrz 5.1.5.2.4 (b)).*

UWAGA 3: *Wielostronne zatwierdzenie przewozu jest wymagane, jeżeli zawartość przekracza $3 \times 10^3 A_1$ lub $3 \times 10^3 A_2$, albo 1000 TBq oraz w przypadku, gdy dopuszczone jest okresowe, kontrolowane zmniejszenie ciśnienia (patrz 5.1.5.2).*

UWAGA 4: *W odniesieniu do stosowanej sztuki przesyłki, patrz przepisy dotyczące zatwierdzania i uprzedniego powiadamiania o przewozie.*

Przedmiot	Numer UN	Wymagane jest zatwierdzenie przez właściwą władzę		Przed każdym przewozem wymagane jest powiadomienie przez nadawcę właściwych władz państwa nadania i państw na trasie przewozu ^a	Przepis
		Państwa nadania	Państw na trasie przewozu ^a		
Określenie nie wymienionych wartości A ₁ i A ₂	-	Tak	Tak	Nie	-
Wyłączone sztuki przesyłki: - wzór sztuki przesyłki - przewóz	2908 2909 2910 2911	Nie Nie	Nie Nie	Nie Nie	-
Materiały LSA ^b i przedmioty SCO ^b , przemysłowe sztuki przesyłki typu 1, 2 lub 3 z materiałem nierozszczepialnym i rozszczepialnym wyłączonym: - wzór sztuki przesyłki - przewóz	2912 2913 3321 3322	Nie Nie	Nie Nie	Nie Nie	-
Sztuki przesyłki Typu A ^b z materiałem nierozszczepialnym i rozszczepialnym wyłączonym: - wzór sztuki przesyłki - przewóz	2915 3332	Nie Nie	Nie Nie	Nie Nie	-
Sztuki przesyłki Typu B(U) ^b z materiałem nierozszczepialnym i rozszczepialnym wyłączonym: - wzór sztuki przesyłki - przewóz	2916	Tak Nie	Nie Nie	Patrz UWAGA 1 Patrz UWAGA 2	5.1.5.2.4 (b) 5.1.5.3.1 (a) 6.4.22.2
Sztuki przesyłki Typu B(M) ^b z materiałem nierozszczepialnym i rozszczepialnym wyłączonym: - wzór sztuki przesyłki - przewóz	2917	Tak Patrz UWAGA 3	Tak Patrz UWAGA 3	Nie Tak	5.1.5.2.4 (b) 5.1.5.3.1 (a) 5.1.5.2.2 6.4.22.3
Sztuki przesyłki Typu C ^b z materiałem nierozszczepialnym i rozszczepialnym wyłączonym: - wzór sztuki przesyłki - przewóz	3323	Tak Nie	Nie Nie	Patrz UWAGA 1 Patrz UWAGA 2	5.1.5.2.4 (b) 5.1.5.3.1 (a) 6.4.22.2
Sztuki przesyłki dla materiałów rozszczepialnych: - wzór sztuki przesyłki - przewóz:	2977 3324 3325 3326 3327 3328 3329 3330 3331 3333	Tak ^c	Tak ^c	Nie	5.1.5.3.1 (a) 5.1.5.2.2 6.4.22.4 6.4.22.5

Przedmiot	Numer UN	Wymagane jest zatwierdzenie przez właściwą władzę		Przed każdym przewozem wymagane jest powiadomienie przez nadawcę właściwych władz państwa nadania i państw na trasie przewozu ^a	Przepis
		Państwa nadania	Państw na trasie przewozu ^a		
- suma wskaźników bezpieczeństwa krytycznościowego nie większa niż 50, - suma wskaźników bezpieczeństwa krytycznościowego większa niż 50		Nie ^d	Nie ^d	Patrz UWAGA 2	
		Tak	Tak	Patrz UWAGA 2	
Materiał promieniotwórczy w specjalnej postaci: - wzór - przewóz	- Patrz UWAGA 4	Tak Patrz UWAGA 4	Nie Patrz UWAGA 4	Nie Patrz UWAGA 4	1.6.6.3 5.1.5.3.1 (a) 6.4.22.5
Materiał promieniotwórczy słabo rozpraszalny: - wzór - przewóz	- Patrz UWAGA 4	Tak Patrz UWAGA 4	Nie Patrz UWAGA 4	Nie Patrz UWAGA 4	5.1.5.3.1 (a) 6.4.22.3
Sztuki przesyłki zawierające 0,1 kg lub więcej sześćfluorku uranu: - wzór - przewóz	- Patrz UWAGA 4	Tak Patrz UWAGA 4	Nie Patrz UWAGA 4	Nie Patrz UWAGA 4	5.1.5.3.1 (a) 6.4.22.1
Warunki specjalne: - przewóz	2919 3331	Tak	Tak	Tak	1.7.4.2 5.1.5.3.1 (b) 5.1.5.2.4 (b)
Wzory sztuk przesyłki zatwierdzone zgodnie z warunkami przejściowymi	-	Patrz 1.6.6	Patrz 1.6.6	Patrz UWAGA 1	1.6.6.1 1.6.6.2 5.1.5.2.4 (b) 5.1.5.3.1 (a) 5.1.5.2.2

^a Państwa, na terytoriach których wykonywany jest przewóz.

^b Jeżeli zawartość promieniotwórcza jest materiałem rozszczepialnym, który nie jest zwolniony z wymagań dotyczących sztuk przesyłki zawierających materiał rozszczepialny, to stosuje się przepisy dotyczące sztuk przesyłki z materiałem rozszczepialnym (patrz 6.4.11).

^c Wzory sztuk przesyłki dla materiałów rozszczepialnych mogą również wymagać zatwierdzenia na podstawie innych pozycji tabeli.

^d Przewozy mogą również wymagać zatwierdzenia na podstawie innych pozycji tabeli.

DZIAŁ 5.2

OZNAKOWANIE I UMIESZCZANIE NALEPEK OSTRZEGAWCZYCH

5.2.1 Oznakowanie sztuk przesyłki

UWAGA: W odniesieniu do oznakowania dotyczącego konstrukcji, badania i dopuszczania opakowań, dużych opakowań, naczyń do gazu oraz DPPL, patrz część 6.

5.2.1.1 O ile inne przepisy ADR nie stanowią inaczej, każda sztuka przesyłki powinna być oznakowana w sposób czytelny i trwały numerami rozpoznawczymi zawartych w niej towarów niebezpiecznych, poprzedzonymi literami „UN”. W przypadku przedmiotów nieopakowanych, oznakowanie to powinno być naniesione na samym przedmiocie, na zawierającej go klatce, na wyposażeniu służącym do jego przenoszenia lub składowania albo na jego wyrzutni.

5.2.1.2 Oznakowanie wszystkich sztuk przesyłki wymagane przepisami niniejszego działu:

- (a) powinno być dobrze widoczne i czytelne;
- (b) powinno być odporne na zewnętrzne warunki atmosferyczne, nie wykazując przy tym znaczącej utraty swoich funkcji.

5.2.1.3 Opakowania awaryjne powinny być dodatkowo oznakowane napisem „AWARYJNE”.

5.2.1.4 Duże pojemniki do przewozu luzem, o pojemności większej niż 450 litrów, powinny być oznakowane na dwóch przeciwległych stronach.

5.2.1.5 Przepisy dodatkowe dotyczące towarów klasy 1

W przypadku towarów klasy 1, sztuki przesyłki powinny być dodatkowo oznakowane poprzez naniesienie prawidłowej nazwy przewozowej, ustalonej zgodnie z 3.1.2. Nazwa ta powinna być czytelna i nieścieralna. Powinna być podana w języku urzędowym państwa nadania, a jeżeli nie jest to język angielski, francuski lub niemiecki, to również w jednym z tych języków, o ile umowa zawarta między państwami, których dotyczy przewóz, nie stanowi inaczej.

5.2.1.6 Przepisy dodatkowe dotyczące towarów klasy 2

Naczynia do wielokrotnego napełniania, powinny być zaopatrzone w następujące dane, naniesione w sposób czytelny i trwały:

- (a) numer rozpoznawczy UN i prawidłowa nazwa przewozowa gazu lub mieszaniny gazów, ustalona zgodnie z 3.1.2.
W przypadku gazów zaklasyfikowanych do określenia i.n.o., oprócz numeru rozpoznawczego powinna być podana tylko nazwa techniczna gazu¹.
W przypadku mieszanin, należy podać najwyżej dwa składniki, które mają największy wpływ na zagrożenia;
- (b) w przypadku gazów sprężonych napełnianych według masy oraz gazów skroplonych, maksymalna masa napełnienia i tara naczynia wraz z zamontowanym osprzętem i akcesoriami stosowanymi podczas napełniania lub masa brutto;
- (c) data (rok) następnego badania okresowego.

¹ Zamiast prawidłowej nazwy przewozowej lub, odpowiednio, zamiast prawidłowej nazwy przewozowej i.n.o. uzupełnionej nazwą techniczną, dopuszcza się stosowanie następujących nazw:

- w przypadku UN 1078 GAZU CHŁODNICZEGO, I.N.O.: mieszanina F1, mieszanina F2, mieszanina F3;
- w przypadku UN 1060 METYLOACETYLENU I PROPADIENU, MIESZANINY STABILIZOWANEJ: mieszanina P1, mieszanina P2;
- w przypadku UN 1965 MIESZANINY SKROPLONYCH WĘGLOWODORÓW GAZOWYCH, I.N.O.: mieszanina A lub butan, mieszanina A01 lub butan, mieszanina A02 lub butan, mieszanina A0 lub butan, mieszanina A1, mieszanina B1, mieszanina B2, mieszanina B, mieszanina C lub propan. Nazwy handlowe oraz nazwy podane pod 2.2.2.3 w Uwadze 1 dla UN 1965 o kodzie klasyfikacyjnym 2F, mogą być stosowane jedynie jako nazwy uzupełniające.
- w przypadku UN 1010 Butadieny, stabilizowane: Butadien-1,2, stabilizowany, Butadien-1,3, stabilizowany.

Dane te mogą być wygrawerowane na naczyniu lub umieszczone na przymocowanej do niego trwałej tabliczce informacyjnej lub naklejce naniesionej na naczynie, albo przedstawione za pomocą dobrze widocznego napisu trwale naniesionego przez malowanie lub w inny równoważny sposób.

UWAGA 1: Patrz również 6.2.1.7.

UWAGA 2: W odniesieniu do naczyń jednorazowego użytku, patrz 6.2.1.8.

5.2.1.7 Przepisy szczególne dotyczące oznakowania materiałów klasy 7

5.2.1.7.1 Każda sztuka przesyłki powinna być zaopatrzona na zewnętrznej powierzchni opakowania w czytelny i trwały napis identyfikujący nadawcę i odbiorcę lub jednego z nich.

5.2.1.7.2 Każda sztuka przesyłki, inna niż wyłączona sztuka przesyłki, powinna być zaopatrzona na zewnętrznej powierzchni opakowania w czytelny i trwały numer rozpoznawczy materiału poprzedzony literami „UN” oraz w prawidłową nazwę przewozową. W przypadku wyłączonych sztuk przesyłki, wymagany jest tylko numer rozpoznawczy materiału poprzedzony literami „UN”.

5.2.1.7.3 Każda sztuka przesyłki o masie brutto większej niż 50 kg powinna być zaopatrzona na zewnętrznej powierzchni opakowania w czytelny i trwały napis podający jej dopuszczalną masę brutto.

5.2.1.7.4 Każda sztuka przesyłki, która odpowiada:

- (a) wzorowi sztuki przesyłki typu IP-1, sztuki przesyłki typu IP-2 lub sztuki przesyłki typu IP-3, powinna być zaopatrzona na zewnętrznej powierzchni opakowania w czytelny i trwały napis „TYP IP-1”, „TYP IP-2” lub „TYP IP-3”, odpowiednio do typu;
- (b) wzorowi sztuki przesyłki typu A powinna być zaopatrzona na zewnętrznej powierzchni opakowania w czytelny i trwały napis „TYP A”;
- (c) wzorowi sztuki przesyłki typu IP-2, typu IP-3 lub wzorowi sztuki przesyłki typu A, powinna być zaopatrzona na zewnętrznej powierzchni opakowania w czytelny i trwały znak wyróżniający pojazdy w ruchu międzynarodowym (Kod VRI)² właściwy dla państwa pochodzenia wzoru oraz nazwę producenta lub w inne oznakowanie identyfikujące opakowanie, określone przez właściwą władzę.

5.2.1.7.5 Na każdej sztuce przesyłki odpowiadającej wzorowi zatwierdzonemu przez właściwą władzę, powinien znajdować się na zewnętrznej powierzchni opakowania czytelny i trwały:

- (a) znak rozpoznawczy nadany temu wzorowi przez właściwą władzę;
- (b) numer seryjny opakowania odpowiadającego zatwierdzonemu wzorowi;
- (c) napis „TYP B(U)” lub „TYP B(M)”, odpowiednio dla wzoru sztuk przesyłki Typu B(U) lub Typu B(M); oraz
- (d) napis „TYP C”, dla wzoru sztuki przesyłki Typu C.

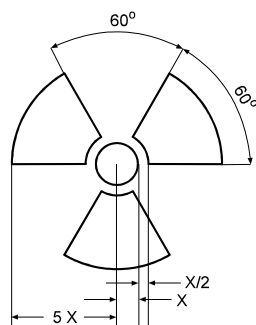
5.2.1.7.6 Każda sztuka przesyłki odpowiadająca wzorowi Typu B(U), Typu B(M) lub Typu C, powinna być zaopatrzona na zewnętrznej powierzchni naczynia, odpornej na działanie ognia i wody, w wygrawerowany, wytłoczony lub naniesiony w inny sposób zapewniający odporność na działanie tych czynników, symbol promieniowania (trójlistek), pokazany na rysunku poniżej.

Podstawowy symbol promieniowania (trójlistek) ma wymiary oparte na promieniu „x” koła umieszczonego w jego środku.

Minimalna dopuszczalna wartość „x” wynosi 4 mm.

---

² Kod VRI - znak wyróżniający pojazdy w ruchu międzynarodowym, określony w Konwencji Wiedeńskiej o ruchu drogowym (Wiedeń 1968 r.).

5.2.1.7.7 Jeżeli materiały LSA-I lub przedmioty SCO-I znajdują się w pojemnikach lub są owinięte i przewożone są na warunkach używania wyłącznego, dopuszczonego zgodnie z 4.1.9.2.3, to powierzchnia zewnętrzna tych pojemników lub materiału, którym je owinięto, może być oznakowana odpowiednio napisem: „PROMIENIOTWÓRCZE LSA-I” lub „PROMIENIOTWÓRCZE SCO-I”.

5.2.2 Umieszczanie nalepek ostrzegawczych na sztukach przesyłki

5.2.2.1 Przepisy dotyczące stosowania nalepek

5.2.2.1.1 O ile przepisy szczególne podane w kolumnie (6) tabeli A w dziale 3.2 nie stanowią inaczej, na sztuce przesyłki zawierającej materiał lub przedmiot wymieniony w tej tabeli powinny być umieszczone nalepki podane w kolumnie (5).

5.2.2.1.2 Zamiast nalepek może być stosowane nieścieralne oznakowanie ostrzegawcze, odpowiadające dokładnie wymaganym wzorom nalepek.

5.2.2.1.3 - 5.2.2.1.5 (Zarezerwowane)

5.2.2.1.6 Z zastrzeżeniem przepisu 5.2.2.2.1.2, każda nalepka powinna być:

- (a) umieszczona na tej samej stronie sztuki przesyłki, o ile pozwala na to wielkość tej sztuki przesyłki, a w przypadku klas 1 i 7 blisko napisu zawierającego prawidłową nazwę przewozową;
- (b) tak umieszczona na sztuce przesyłki, aby nie była zakryta lub zasłonięta przez jakąkolwiek część wyposażenia tej sztuki przesyłki, inną nalepką lub oznakowaniem; oraz
- (c) umieszczona w pobliżu innych nalepek, jeżeli wymaga się więcej niż jednej nalepki.

Jeżeli nieregularny kształt lub małe wymiary sztuki przesyłki uniemożliwiają odpowiednie umieszczenie na niej nalepki, to może być ona umieszczona na dobrze zamocowanej przywieszce lub w inny odpowiedni sposób.

5.2.2.1.7 Nalepki na dużych pojemnikach do przewozu luzem, o pojemności większej niż 450 litrów, powinny być umieszczone na dwóch przeciwległych bokach.

5.2.2.1.8 (Zarezerwowane)

5.2.2.1.9 Przepisy szczególne dotyczące stosowania nalepek ostrzegawczych w przypadku materiałów samoreaktywnych i nadtlenków organicznych

- (a) Ponieważ nalepka zgodna ze wzorem nr 4.1 oznacza, że dany produkt może być palny, nie wymaga się stosowania nalepki zgodnej ze wzorem nr 3. Dla materiałów samoreaktywnych typu B powinna być dodatkowo stosowana nalepka zgodna ze wzorem nr 1, o ile właściwa władza nie zezwoli na pominięcie tej nalepki w przypadku specjalnych opakowań, dla których wykazano na podstawie badań, że po umieszczeniu w nich materiałów samoreaktywnych nie wykazują one właściwości wybuchowych.
- (b) Ponieważ nalepka zgodna ze wzorem nr 5.2 oznacza, że dany produkt może być palny, nie wymaga się stosowania nalepki zgodnej ze wzorem nr 3. Dodatkowo powinny być stosowane następujące nalepki:
  - (i) nalepka zgodna ze wzorem nr 1, dla nadtlenków organicznych typu B, o ile właściwa władza nie zezwoli na pominięcie tej nalepki w przypadku specjalnych opakowań, dla których wykazano na podstawie badań, że po umieszczeniu w nich nadtlenków organicznych nie wykazują one właściwości wybuchowych;

- (ii) nalepka zgodna ze wzorem nr 8, w przypadku, gdy spełnione są kryteria dla klasy 8 na poziomie I lub II grupy pakowania.

W przypadku materiałów samoreaktywnych i nadtlenków organicznych, które wymienione są z nazwy, wymagane nalepki podane są odpowiednio w wykazach pod 2.2.41.4 i 2.2.52.4.

5.2.2.1.10 *Przepisy szczególne dotyczące stosowania nalepek ostrzegawczych na sztukach przesyłki z materiałami zakaźnymi*

Oprócz nalepki zgodnej ze wzorem nr 6.2, sztuki przesyłki z materiałami zakaźnymi powinny być zaopatrzone w inne nalepki wymagane ze względu na właściwości tych materiałów.

5.2.2.1.11 *Przepisy szczególne dotyczące umieszczania nalepek na materiałach promieniotwórczych*

5.2.2.1.11.1 Z wyjątkiem podanym pod 5.3.1.1.3, dotyczącym dużych kontenerów i cystern, każda sztuka przesyłki, opakowanie zbiorcze i kontener zawierające materiał promieniotwórczy, powinny być zaopatrzone w co najmniej dwie nalepki zgodne ze wzorem nr 7A, 7B lub 7C, odpowiednio do ich kategorii (patrz 2.2.7.8.4). Nalepki powinny być umieszczone na dwóch przeciwległych zewnętrznych powierzchniach sztuki przesyłki lub na zewnętrznych powierzchniach wszystkich czterech ścian bocznych kontenera. Każde opakowanie zbiorcze zawierające materiał promieniotwórczy powinno być zaopatrzone w co najmniej dwie nalepki na przeciwległych zewnętrznych powierzchniach opakowania. Dodatkowo, każda sztuka przesyłki, opakowanie zbiorcze i kontener zawierający materiał rozszczepialny, inny niż materiał rozszczepialny wyłączony na podstawie 6.4.11.2, powinny być zaopatrzone w nalepki zgodne ze wzorem nr 7E. Jeżeli nalepki te są wymagane, to powinny być one umieszczone obok innych nalepek stosowanych dla materiału promieniotwórczego. Nalepki nie powinny zakrywać oznakowania określonego pod 5.2.1. Każda nalepka nieodpowiadająca zawartości powinna być usunięta lub zakryta.

5.2.2.1.11.2 Każda nalepka odpowiadająca wzorom nr 7A, 7B i 7C powinna zawierać następujące informacje:

(a) *zawartość:*

- (i) z wyjątkiem materiału LSA-I, nazwę (nazwy) izotopu promieniotwórczego (izotopów promieniotwórczych) wskazaną w tabeli 2.2.7.7.2.1, w postaci podanych tam symboli. W przypadku mieszaniny izotopów promieniotwórczych, powinny być wymienione izotopy, dla których ograniczenia są najostrejsze, w takiej ilości, która zmieści się w przeznaczonym do tego celu miejscu na nalepce. Po nazwie izotopu promieniotwórczego powinna być podana odpowiednio grupa LSA lub SCO. W tym celu powinno stosować się określenia „LSA-II”, „LSA-III”, „SCO-I” i „SCO-II”;
- (ii) dla materiału LSA-I, wymagane jest tylko określenie „LSA-I”; nie jest konieczne podawanie nazwy izotopu promieniotwórczego;

(b) *aktywność:* największa aktywność zawartości promieniotwórczej podczas przewozu wyrażona w bekeralach (Bq) z odpowiednim przedrostkiem według układu jednostek SI (patrz 1.2.2.1). Dla materiału rozszczepialnego, zamiast aktywności może być podana jego masa w gramach (g) lub w ich wielokrotnościach;

(c) w przypadku opakowań zbiorczych i kontenerów, w pozycjach „zawartość” i „aktywność” umieszczonych na nalepce należy podać odpowiednio informacje wymagane pod (a) i (b) powyżej, jako wartości sumaryczne dla całego opakowania zbiorczego lub kontenera, z wyjątkiem opakowań zbiorczych i kontenerów zawierających sztuki przesyłki z różnymi izotopami promieniotwórczymi, dla których wymienione pozycje mogą zawierać napis „Patrz dokumenty przewozowe”;

(d) *wskaźnik transportowy:* patrz 2.2.7.6.1.1 i 2.2.7.6.1.2 (pozycja wskaźnik transportowy nie jest wymagana dla kategorii I-BIAŁEJ).

5.2.2.1.11.3 Na każdej nalepce zgodnej ze wzorem nr 7E powinien być podany wskaźnik bezpieczeństwa krytycznościowego (CSI), zawarty w świadectwie zatwierdzenia warunków specjalnych lub w świadectwie zatwierdzenia wzoru sztuki przesyłki, wydanych przez właściwą władzę.

5.2.2.1.11.4 W przypadku opakowań zbiorczych i kontenerów, wskaźnik bezpieczeństwa krytycznościowego (CSI) wymagany pod 5.2.2.1.11.3 powinien być podany na nalepce w postaci sumarycznej dla całej zawartości materiału rozszczepialnego.

5.2.2.1.12 Umieszczanie nalepek dodatkowych

Z wyjątkiem klas 1 i 7, na dwóch przeciwległych stronach następujących sztuk przesyłki powinna być umieszczona nalepka zgodna ze wzorem nr 11, podanym pod 5.2.2.2.2:

- na sztukach przesyłki zawierających naczynia z materiałami ciekłymi, jeżeli zamknięcia tych naczyń nie są widoczne z zewnątrz;
- na sztukach przesyłki zawierających naczynia z urządzeniami odpowietrzającymi lub na naczyniach z urządzeniami odpowietrzającymi bez opakowań zewnętrznych; oraz
- na sztukach przesyłki zawierających gazy skroplone, schłodzone.

5.2.2.2 Przepisy dotyczące nalepek

5.2.2.2.1 Nalepki powinny spełniać przepisy podane poniżej oraz odpowiadać wzorom w zakresie koloru, symboli i formatu, podanym pod 5.2.2.2.2.

5.2.2.2.1.1 Nalepki, z wyjątkiem nalepki zgodnej ze wzorem nr 11, powinny mieć kształt kwadratu obróconego o kąt 45° (ustawionego na wierzchołku), o długości boku co najmniej 100 mm. Wewnątrz każdej nalepki, w odległości 5 mm od jej krawędzi, powinna przebiegać linia równoległa do tych krawędzi, w takim samym kolorze jak kolor symbolu. Nalepka zgodna ze wzorem nr 11 powinna mieć kształt prostokąta o standardowym formacie A5 (148 x 210 mm). W przypadku naczyń przeznaczonych do przewozu gazów skroplonych schłodzonych, dopuszcza się odpowiednio stosowanie standardowego formatu A7 (74 x 105 mm). Jeżeli jest to konieczne ze względu na wielkość sztuki przesyłki, to podane wymiary nalepek mogą być zmniejszone pod warunkiem, że nalepki pozostaną dobrze widoczne.

5.2.2.2.1.2 Butle dla klasy 2, ze względu na swój kształt, ustawienie i urządzenia mocujące je podczas przewozu, mogą być zaopatrzone w nalepki o zmniejszonych wymiarach zgodnie z normą ISO 7225:1994 „Butle do gazu - nalepki ostrzegawcze”, odpowiadające wzorom opisanym w niniejszym rozdziale i przeznaczone do umieszczenia na niecyldrycznej części butli (na szyjce). W odstępstwie od przepisów podanych pod 5.2.2.1.6, nalepki mogą zachodzić na siebie w stopniu dopuszczonym w normie ISO 7225. Jednakże, w każdym przypadku, nalepka odpowiadająca zagrożeniu dominującemu oraz cyfry umieszczone na wszystkich nalepkach powinny pozostać widoczne, a symbole umieszczone na nalepkach powinny być rozpoznawalne.

5.2.2.2.1.3 Nalepki, z wyjątkiem nalepki zgodnej ze wzorem nr 11, podzielone są na połowy. Z wyjątkiem nalepek zgodnych ze wzorami nr 1.4, 1.5 i 1.6, górna połowa nalepki przeznaczona jest na symbol graficzny, a dolna połowa odpowiednio na tekst, numer klasy i literę grupy zgodności.

UWAGA: W odniesieniu do nalepek dla klas 1, 2, 3, 5.1, 5.2, 7, 8 i 9, odpowiedni numer klasy powinien być umieszczony w dolnym narożu nalepki. W odniesieniu do nalepek dla klas 4.1, 4.2 i 4.3 oraz 6.1 i 6.2, w dolnym narożu nalepki powinna być umieszczona odpowiednio tylko cyfra 4 lub 6 (patrz 5.2.2.2.2).

5.2.2.2.1.4 Z wyjątkiem nalepek zgodnych ze wzorami nr 1.4, 1.5 i 1.6, nalepki dla klasy 1 zawierają w dolnej połowie numer podklasy oraz literę grupy zgodności właściwe dla danego materiału lub przedmiotu. Nalepki zgodne ze wzorami nr 1.4, 1.5 i 1.6, zawierają w górnej połowie numer podklasy, a w dolnej literę grupy zgodności.

5.2.2.2.1.5 Na nalepkach, innych niż nalepki dla materiałów klasy 7, możliwe jest umieszczenie pod symbolem dodatkowego tekstu (oprócz numeru klasy), przy czym tekst ten powinien być ograniczony do informacji opisujących rodzaj zagrożenia oraz środki ostrożności wymagane podczas manipulowania sztuką przesyłki.

5.2.2.2.1.6 Symbole, tekst i numery powinny być dobrze widoczne i nieścieralne oraz powinny być naniesione na wszystkich nalepkach kolorem czarnym, z wyjątkiem:

- (a) nalepki zgodnej ze wzorem nr 8, na której tekst (jeżeli występuje) oraz numer klasy powinny być naniesione kolorem białym;
- (b) nalepek mających tło całkowicie zielone, czerwone lub niebieskie, na których symbole, tekst i numery mogą być naniesione kolorem białym; oraz

- (c) nalepek zgodnych ze wzorem nr 2.1 umieszczonych na butlach i nabojach gazowych stosowanych do gazów o numerach UN 1011, 1075, 1965 i 1978, na których symbole, tekst i numery mogą mieć kolor naczynia, o ile zapewniony jest odpowiedni kontrast.

5.2.2.2.1.7 Wszystkie nalepki powinny być odporne na działanie warunków atmosferycznych, nie wykazując przy tym znaczącej utraty swojej funkcji.

5.2.2.2.2 Wzory nalepek ostrzegawczych

KLASA 1 (zagrożenie)

Materiały i przedmioty wybuchowe

(Nr 1)

Podklasy 1.1, 1.2 i 1.3

Symbol (eksplodująca bomba): czarny;
tło pomarańczowe; cyfra „1” w dolnym narożu

(Nr 1.4)

Podklasa 1.4

(Nr 1.5)

Podklasa 1.5

(Nr 1.6)

Podklasa 1.6

Tło pomarańczowe; cyfry czarne; numery podklas powinny mieć wysokość około 30 mm i grubość około 5 mm (dla nalepki o boku 100 mm); cyfra „1” w dolnym narożu

** Miejsce na wpisanie podklasy; nie należy wypełniać w przypadku, gdy skłonność do wybuchu jest zagrożeniem dodatkowym.

* Miejsce na wpisanie grupy zgodności; nie należy wypełniać w przypadku, gdy skłonność do wybuchu jest zagrożeniem dodatkowym.

KLASA 2 (zagrożenie)

Gazy

(Nr 2.1)

Gazy palne

Symbol (płomień): czarny lub biały
(z wyjątkiem podanym pod 5.2.2.2.1.6(c));

tło czerwone; cyfra „2” w dolnym narożu

(Nr 2.2)

Gazy niepalne i nietrujące

Symbol (butla do gazu): czarny lub biały; tło zielone; cyfra „2” w dolnym narożu

(Nr 2.3)

Gazy trujące

Symbol (czaszka i piszczele): czarny;
tło białe; cyfra „2” w dolnym narożu

KLASA 3 (zagrożenie)

Materiały ciekłe zapalne

(Nr 3)

Materiały ciekłe zapalne

Symbol (płomień): czarny lub biały;
tło czerwone; cyfra „3” w dolnym narożu

KLASA 4.1 (zagrożenie)
Materiały stałe zapalne, samoreaktywne i materiały wybuchowe odczulone

(Nr 4.1)

Symbol (płomień): czarny;
tło białe z siedmioma
czerwonymi, pionowymi
pasami; cyfra „4” w dolnym
narożu

KLASA 4.2 (zagrożenie)
Materiały samozapalne

(Nr 4.2)

Symbol (płomień): czarny;
tło: górna połowa biała, dolna
połowa czerwona; cyfra „4”
w dolnym narożu

KLASA 4.3 (zagrożenie)
Materiały wytwarzające w kontakcie z wodą gazy zapalne

(Nr 4.3)

Symbol (płomień): czarny lub biały; tło
niebieskie; cyfra „4” w dolnym narożu

KLASA 5.1 (zagrożenie)
Materiały utleniające

(Nr 5.1)

Symbol (płomień nad kołem):
czarny; tło żółte; cyfry „5.1”
w dolnym narożu

KLASA 5.2 (zagrożenie)
Nadtlenki organiczne

(Nr 5.2)

Symbol (płomień nad kołem):
czarny; tło żółte; cyfry „5.2”
w dolnym narożu

KLASA 6.1 (zagrożenie)
Materiały trujące

(Nr 6.1)

Symbol (czaszka i piszczele):
czarny; tło białe; cyfra „6”
w dolnym narożu

KLASA 6.2 (zagrożenie)
Materiały zakaźne

(Nr 6.2)

Dolna połowa może zawierać napis: „MATERIAŁ ZAKAŹNY” oraz
„W RAZIE USZKODZENIA LUB WYCIEKU NATYCHMIAST
POWIADOMIĆ SŁUŻBY MEDYCZNE”;
symbol (trzy półksiężyce nałożone na koło) i napisy: czarne; tło białe;
cyfra „6” w dolnym narożu

KLASA 7 (zagrożenie)
Materiały promieniotwórcze

(Nr 7A)

Kategoria I-Biała

Symbol (trójlistek): czarny; tło: białe; czarny napis w dolnej połowie nalepki (obowiązkowy): „RADIOACTIVE” (PROMIENIOWANIE) „CONTENTS .....” (ZAWARTOŚĆ) „ACTIVITY .....” (AKTYWNOŚĆ); jeden pionowy, czerwony pasek po wyrazie „RADIOACTIVE”; cyfra „7” w dolnym narożu

(Nr 7B)

Kategoria II-Żółta

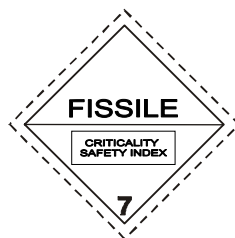
Symbol (trójlistek): czarny; tło: górna połowa żółta z białym obrzeżem, dolna połowa biała; czarny napis w dolnej połowie nalepki (obowiązkowy): „RADIOACTIVE” „CONTENTS .....” „ACTIVITY .....” napis w czarnej ramce: „TRANSPORT INDEX”; (WSKAŹNIK TRANSPORTOWY) dwa pionowe, czerwone paski po wyrazie „RADIOACTIVE”; cyfra „7” w dolnym narożu

(Nr 7C)

Kategoria III-Żółta

Symbol (trójlistek): czarny; tło: górna połowa żółta z białym obrzeżem, dolna połowa biała; czarny napis w dolnej połowie nalepki (obowiązkowy): „RADIOACTIVE” „CONTENTS .....” „ACTIVITY .....” napis w czarnej ramce: „TRANSPORT INDEX”; trzy pionowe, czerwone paski po wyrazie „RADIOACTIVE”; cyfra „7” w dolnym narożu

(Nr 7E)

Materiał rozszczepialny klasy 7

tło białe; czarny napis w górnej połowie nalepki (obowiązkowy): „FISSILE” (ROZSZCZEPIALNY); napis w czarnej ramce: „CRITICALITY SAFETY INDEX” (WSKAŹNIK BEZPIECZEŃSTWA KRYTYCZNOŚCIOWEGO); cyfra „7” w dolnym narożu

KLASA 8 (zagrożenie)
Materiały żrące

(Nr 8)

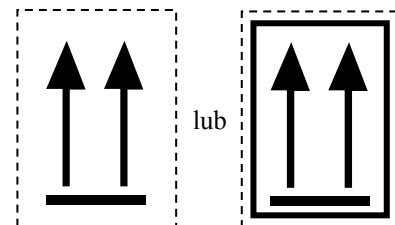
Symbol (ciecz wyciekająca z dwóch probówek, atakująca rękę i metal): czarny; tło: górna połowa biała, dolna połowa czarna z białym obrzeżem; cyfra „8” w dolnym narożu

KLASA 9 (zagrożenie)
Różne materiały i przedmioty niebezpieczne

(Nr 9)

Symbol (siedem pionowych pasów w górnej połowie): czarny; tło białe; podkreślona cyfra „9” w dolnym narożu

(Nr 11)

Dwie strzałki czarne lub czerwone na tle białym lub innym, odpowiednio kontrastującym

DZIAŁ 5.3

OZNAKOWANIE I UMIESZCZANIE NALEPEK OSTRZEGAWCZYCH NA KONTENERACH, MEGC, KONTENERACH-CYSTERNACH, CYSTERNACH PRZENOŚNYCH I POJAZDACH

UWAGA: W odniesieniu do oznakowania i umieszczania nalepek ostrzegawczych na kontenerach, MEGC, kontenerach-cysternach i cysternach przenośnych używanych w łańcuchu transportowym obejmującym przewóz morski, patrz także 1.1.4.2.1. W przypadku zastosowania przepisów podanych pod 1.1.4.2.1(c), obowiązują jedynie przepisy 5.3.1.3 i 5.3.2.1.1 niniejszego działu.

5.3.1 Umieszczanie nalepek ostrzegawczych

5.3.1.1 Przepisy ogólne

5.3.1.1.1 Jeżeli wymagają tego przepisy niniejszego rozdziału, nalepki powinny być umieszczone na zewnętrznej powierzchni kontenerów, MEGC, kontenerów-cystern, cystern przenośnych i pojazdów. Nalepki te powinny odpowiadać wzorom, których numery wskazano odpowiednio w kolumnie (5) i (6) tabeli A w dziale 3.2 dla towarów niebezpiecznych znajdujących się w kontenerze, MEGC, kontenerze-cysternie, cysternie przenośnej lub pojeździe i powinny odpowiadać wymaganiom podanym pod 5.3.1.7.

5.3.1.1.2 Jeżeli w pojeździe lub w kontenerze przewożone są materiały lub przedmioty klasy 1 należące do dwóch lub więcej grup zgodności, to na nalepkach nie podaje się grup zgodności. Pojazdy i kontenery, w których przewożone są materiały lub przedmioty należące do różnych podklas powinny być zaopatrzone jedynie w nalepki zgodne ze wzorem odpowiadającym podklasie o największym zagrożeniu, według następującej kolejności:

1.1 (największe zagrożenie), 1.5, 1.2, 1.3, 1.6, 1.4 (najmniejsze zagrożenie).

Jeżeli przewożone są materiały podklasy 1.5 grupy zgodności D razem z materiałami lub przedmiotami podklasy 1.2, to pojazd lub kontener powinien być zaopatrzony w nalepki wymagane dla podklasy 1.1.

5.3.1.1.3 W przypadku klasy 7, nalepka dotycząca zagrożenia dominującego powinna odpowiadać wzorowi nr 7D, zgodnie z 5.3.1.7.2. Nalepka ta nie jest wymagana dla pojazdów lub kontenerów przewożących wyłączone sztuki przesyłki i dla małych kontenerów.

W przypadku pojazdów, kontenerów, MEGC, kontenerów-cystern lub cystern przenośnych zamiast nalepki nr 7D można stosować powiększone nalepki dotyczące klasy 7, wymagane dla sztuk przesyłki.

5.3.1.1.4 Kontenery, MEGC, kontenery-cysterny, cysterny przenośne lub pojazdy zawierające towary należące do więcej niż jednej klasy nie muszą być zaopatrzone w nalepki odnoszące się do zagrożeń dodatkowych, jeżeli zagrożenia te wskazane są już przez nalepki dotyczące zagrożeń dominujących lub dodatkowych.

5.3.1.1.5 Nalepki, które nie dotyczą przewożonych towarów lub ich pozostałości, powinny być zdjęte lub zakryte.

5.3.1.2 Umieszczanie nalepek na kontenerach, MEGC, kontenerach-cysternach i cysternach przenośnych

UWAGA: Niniejszy podrozdział nie ma zastosowania do nadwozi wymiennych, z wyjątkiem cystern tego typu i nadwozi wymiennych przewożonych w transporcie kombinowanym drogowo-kolejowym.

Nalepki powinny być umieszczone na obu bokach oraz z przodu i z tyłu kontenera, MEGC, kontenera-cysterny lub cysterny przenośnej.

W przypadku przewozu dwóch lub więcej towarów niebezpiecznych w wielokomorowym MEGC, kontenerze-cysternie lub w wielokomorowej cysternie przenośnej, odpowiednie nalepki powinny być umieszczone na obu bokach na wysokości każdej komory, a ponadto jedna nalepka odpowiadająca każdemu z wzorów nalepek występujących na bokach powinna być umieszczona na obu ścianach czołowych.

- 5.3.1.3** *Umieszczanie nalepek na pojazdach przewożących kontenery, MEGC, kontenery-cysterny lub cysterny przenośne*
UWAGA: Niniejszy podrozdział nie ma zastosowania do umieszczania nalepek na pojazdach przewożących nadwozia wymienne, z wyjątkiem cystern tego typu i nadwozi wymiennych przewożonych w transporcie kombinowanym drogowo-kolejowym; w odniesieniu do takich pojazdów, patrz 5.3.1.5.
Jeżeli nalepki umieszczone na kontenerach, MEGC, kontenerach-cysternach lub cysternach przenośnych nie są widoczne z zewnątrz przewożącego je pojazdu, to takie same nalepki powinny być umieszczone na obu bokach i z tyłu tego pojazdu. Poza tym przypadkiem nie wymaga się umieszczania nalepek na pojeździe przewożącym.
- 5.3.1.4** *Umieszczanie nalepek ostrzegawczych na pojazdach do przewozu luzem, pojazdach-cysternach, pojazdach-bateriach i pojazdach z cysternami odejmowalnymi*
Nalepki powinny być umieszczone na obu bokach i z tyłu pojazdu.
W przypadku przewozu dwóch lub więcej towarów niebezpiecznych w wielokomorowym pojeździe-cysternie lub w wielokomorowej cysternie odejmowalnej, odpowiednie nalepki powinny być umieszczone na obu bokach pojazdu na wysokości każdej komory, a ponadto jedna nalepka odpowiadająca każdemu z wzorów nalepek występujących na bokach powinna być umieszczona z tyłu pojazdu. Jednakże w przypadku, gdy na wszystkich komorach wymagane jest umieszczenie takich samych nalepek, mogą być one umieszczone tylko raz na każdym boku i z tyłu pojazdu.
Jeżeli wymaga się umieszczenia na tej samej komorze dwóch lub więcej nalepek, to nalepki te powinny być umieszczone blisko siebie.
UWAGA: W przypadku, gdy w czasie przewozu na warunkach ADR, albo po zakończeniu takiego przewozu, naczepa-cysterna zostanie odłączona od ciągnika w celu jej załadunku na statek lub jednostkę pływającą żeglugi śródlądowej, nalepki powinny być umieszczone również z przodu tej naczepy-cysterny.
- 5.3.1.5** *Umieszczanie nalepek ostrzegawczych na pojazdach przewożących jedynie sztuki przesyłki*
UWAGA: Niniejszy podrozdział ma zastosowanie również do pojazdów przewożących nadwozia wymienne załadowane sztukami przesyłki, z wyjątkiem nadwozi wymiennych przewożonych w transporcie kombinowanym drogowo-kolejowym; w odniesieniu do transportu kombinowanego drogowo-kolejowego, patrz 5.3.1.2 i 5.3.1.3.
- 5.3.1.5.1** W przypadku pojazdów przewożących sztuki przesyłki zawierające materiały lub przedmioty wybuchowe klasy 1, nalepki powinny być umieszczone na obu bokach i z tyłu pojazdu.
- 5.3.1.5.2** W przypadku pojazdów przewożących materiały promieniotwórcze klasy 7 w opakowaniach lub DPPL (inne niż sztuki przesyłki wyłączone), nalepki powinny być umieszczone na obu bokach i z tyłu pojazdu.
UWAGA: Jeżeli podczas przewozu na warunkach ADR pojazd przewożący sztuki przesyłki zawierające towary niebezpieczne klas innych niż klasy 1 i 7 załadowany jest na statek w celu przewiezienia go drogą morską, albo jeżeli przewóz na warunkach ADR poprzedza przewóz morski, to nalepki powinny być umieszczone na obu bokach i z tyłu pojazdu. Nalepki te mogą pozostać po zakończeniu przewozu drogą morską.
- 5.3.1.6** *Umieszczanie nalepek ostrzegawczych na próżnych pojazdach-cysternach, pojazdach-bateriach, kontenerach-cysternach, MEGC, cysternach przenośnych oraz na próżnych pojazdach i kontenerach do przewozu luzem*
- 5.3.1.6.1** Próżne, nieoczyszczone i nieodgazowane pojazdy-cysterny, pojazdy z cysternami odejmowalnymi, pojazdy-baterie, kontenery-cysterny, MEGC i cysterny przenośne, a także próżne, nieoczyszczone pojazdy i kontenery do przewozu luzem, powinny być nadal zaopatrzone w nalepki wymagane dla ostatniego ładunku.

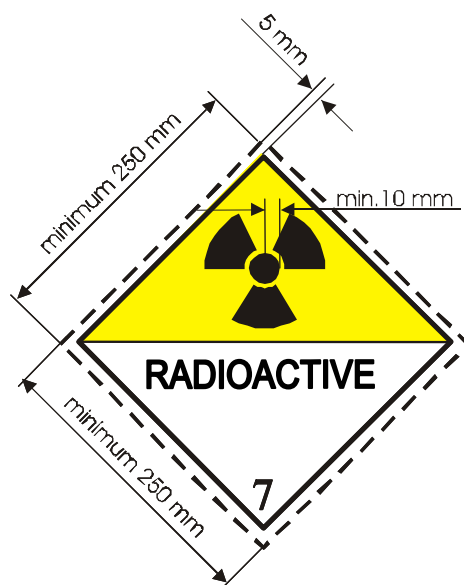
5.3.1.7 Wymagania dotyczące nalepek

5.3.1.7.1 Z wyjątkiem podanym pod 5.3.1.7.2 w odniesieniu do nalepki dla klasy 7, nalepka powinna:

- mieć wymiary co najmniej 250 mm na 250 mm; wewnątrz nalepki, w odległości 12,5 mm od jej krawędzi, powinna przebiegać równoległa linia w tym samym kolorze co kolor symbolu;
- odpowiadać wzorowi nalepki wymaganemu dla danych towarów niebezpiecznych w zakresie koloru i symbolu (patrz 5.2.2.2); oraz
- zawierać numery (oraz literę grupy zgodności dla towarów klasy 1) wymagane pod 5.2.2.2 dla danych towarów niebezpiecznych i odpowiednich wzorów nalepek, zapisane cyframi o wysokości nie mniejszej niż 25 mm.

5.3.1.7.2 Nalepka dla klasy 7 powinna mieć wymiary co najmniej 250 mm na 250 mm; wewnątrz nalepki, w odległości 5 mm od jej krawędzi, powinna przebiegać czarna, równoległa linia a jej wygląd powinien odpowiadać wzorowi podanemu poniżej (wzór nr 7D). Wysokość cyfry „7” nie powinna być mniejsza niż 25 mm. Tło górnej połowy powinno być żółte, a dolnej połowy białe; trójlistek i napisy powinny być czarne. Wyraz „PROMIENIOWANIE” w dolnej połowie nalepki może być zastąpiony numerem UN odpowiednim dla przesyłki.

Nalepka dla materiałów promieniotwórczych klasy 7

(Nr 7D)

Symbol (trójlistek): czarny; tło: górna połowa żółta z białym obramowaniem, dolna połowa biała;

Dolna połowa powinna zawierać napis „RADIOACTIVE” (PROMIENIOWANIE) lub zamiennie, jeżeli jest to wymagane, numer UN (patrz 5.3.2.1.2) oraz cyfrę „7” w dolnym narożniku.

5.3.1.7.3 W przypadku cystern o pojemności nie większej niż 3 m³ oraz w przypadku małych kontenerów, mogą być użyte nalepki zgodne z 5.2.2.2.

5.3.1.7.4 Jeżeli, w przypadku klas 1 i 7, ze względu na wielkość i konstrukcję pojazdu, nie jest dostępna wystarczająca powierzchnia dla umieszczenia wymaganych nalepek, to wymiary każdego boku nalepki mogą być zmniejszone do 100 mm.

5.3.2 Oznakowanie tablicami barwy pomarańczowej

5.3.2.1 Przepisy ogólne dotyczące oznakowania tablicami barwy pomarańczowej

- 5.3.2.1.1** Jednostki transportowe przewożące towary niebezpieczne, powinny być zaopatrzone w dwie prostokątne tablice odblaskowe barwy pomarańczowej odpowiadające wymaganiom podanym pod 5.3.2.2.1, umieszczone w płaszczyźnie pionowej. Jedna tablica powinna być przymocowana z przodu, a druga z tyłu jednostki transportowej, obie prostopadłe do osi podłużnej tej jednostki. Tablice te powinny być dobrze widoczne.
- 5.3.2.1.2** Jeżeli w kolumnie (20) tabeli A w dziale 3.2 wskazany jest numer rozpoznawczy zagrożenia, to pojazdy-cysterny, pojazdy-baterie lub jednostki transportowe zawierające jedną lub więcej cystern przewożących towary niebezpieczne powinny być zaopatrzone dodatkowo na bokach każdej cysterny, każdej komory cysterny lub każdego elementu pojazdu-baterii w dobrze widoczne tablice barwy pomarańczowej, zgodne z wymaganiami podanymi pod 5.3.2.1.1, umieszczone równoległe do osi podłużnej pojazdu. Tablice te powinny być zaopatrzone w numer rozpoznawczy zagrożenia oraz numer UN, podane w kolumnach (20) i (1) tabeli A w dziale 3.2, odpowiednio dla każdego materiału przewożonego w cysternie, w komorze cysterny lub w elemencie pojazdu-baterii.
- 5.3.2.1.3** W przypadku pojazdów-cystern lub jednostek transportowych zawierających jedną lub więcej cystern przewożących materiały o numerach UN 1202, 1203 lub 1223, albo paliwo lotnicze zaklasyfikowane do UN 1268 lub 1863, ale nie przewożących żadnych innych materiałów niebezpiecznych, tablice barwy pomarańczowej określone pod 5.3.2.1.2 nie są wymagane, jeżeli tablice umieszczone z przodu i z tyłu jednostki transportowej zgodnie z 5.3.2.1.1 zaopatrzone są w numer rozpoznawczy zagrożenia i numer UN najniebezpieczniejszego z przewożonych materiałów, tzn. materiału charakteryzującego się najniższą temperaturą zapłonu.
- 5.3.2.1.4** Jeżeli w kolumnie (20) tabeli A w dziale 3.2 wskazany jest numer rozpoznawczy zagrożenia, to jednostki transportowe lub kontenery przewożące luzem materiały w postaci stałej lub przewożące opakowane materiały promieniotwórcze o tym samym numerze UN na warunkach używania wyłącznego i nieprzewożące innych towarów niebezpiecznych powinny być dodatkowo zaopatrzone na bokach każdej jednostki transportowej lub kontenera w dobrze widoczne tablice barwy pomarańczowej, zgodne z wymaganiami podanymi pod 5.3.2.1.1, umieszczone równoległe do osi podłużnej pojazdu. Tablice te powinny być zaopatrzone w numer rozpoznawczy zagrożenia oraz numer UN, podane w kolumnach (20) i (1) tabeli A w dziale 3.2, odpowiednio dla każdego materiału przewożonego luzem w jednostce transportowej lub kontenerze lub dla opakowanego materiału promieniotwórczego przewożonego w jednostce transportowej lub w kontenerze na warunkach używania wyłącznego.
- 5.3.2.1.5** W przypadku kontenerów przewożących luzem materiały niebezpieczne w postaci stałej oraz w przypadku kontenerów-cystern, MEGC i cystern przenośnych, tablice określone pod 5.3.2.1.2 i 5.3.2.1.4 mogą być zastąpione folią samoprzylepną, mogą być namalowane lub naniesione w inny równoważny sposób, pod warunkiem, że materiał użyty w tym celu jest odporny na wpływy atmosferyczne i zapewnia trwałość oznakowania. W tym przypadku nie mają zastosowania wymagania zawarte w ostatnim zdaniu pod 5.3.2.2.2 dotyczące odporności na ogień.
- 5.3.2.1.6** W przypadku jednostek transportowych przewożących tylko jeden materiał, tablice określone pod 5.3.2.1.2 i 5.3.2.1.4 nie są wymagane, pod warunkiem, że tablice umieszczone zgodnie z 5.3.2.1.1 z przodu i z tyłu jednostki transportowej zaopatrzone są w numer rozpoznawczy zagrożenia oraz numer UN podane odpowiednio w kolumnach (20) i (1) tabeli A w dziale 3.2.
- 5.3.2.1.7** Powyższe wymagania mają również zastosowanie do próżnych, nieoczyszczonych i nieodgazowanych cystern stałych, odejmowalnych, kontenerów-cystern, MEGC, cystern przenośnych i pojazdów-baterii oraz do próżnych, nieoczyszczonych pojazdów i kontenerów do przewozu luzem.
- 5.3.2.1.8** Tablice barwy pomarańczowej, które nie dotyczą przewożonych towarów niebezpiecznych lub ich pozostałości, powinny być zdjęte lub zakryte. Jeżeli tablice są zakryte, to ich zakrycie powinno pozostać skuteczne po 15 minutach przebywania w ogniu.

5.3.2.2 **Wymagania dotyczące tablic barwy pomarańczowej**

5.3.2.2.1 Tablice odbłaskowe barwy pomarańczowej powinny mieć szerokość 40 cm i wysokość 30 cm; powinny być otoczone czarnym obrzeżem o szerokości 15 mm. Przez środek tablicy może przebiegać czarna pozioma linia o grubości 15 mm. Tablice powinny być dobrze widoczne. Jeżeli, ze względu na wielkość lub konstrukcję pojazdu, powierzchnia dostępna do umieszczenia takich tablic jest zbyt mała, to ich wymiary mogą być zmniejszone do 300 mm szerokości, 120 mm wysokości i do 10 mm szerokości czarnego obrzeża.

UWAGA: Barwa pomarańczowa tablic w normalnych warunkach użytkowania powinna zawierać współrzędne trójchromatyczne leżące wewnątrz pola wykresu kolorymetrycznego, utworzonego przez połączenie następujących współrzędnych:

<i>Współrzędne trójchromatyczne punktów narożnych pola wykresu kolorymetrycznego</i>				
<i>x</i>	0,52	0,52	0,578	0,618
<i>y</i>	0,38	0,40	0,422	0,38

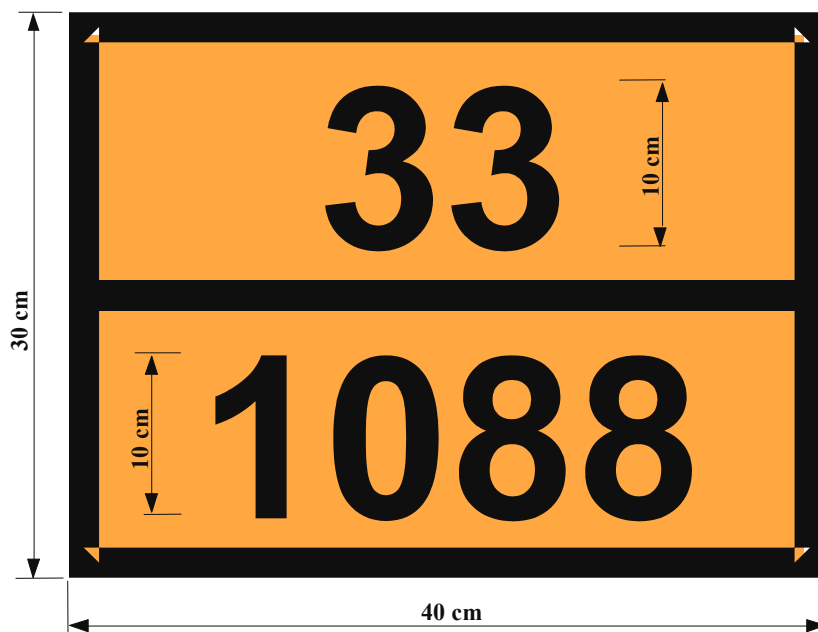
Współczynnik luminancji barwy odbitej: $\beta > 0,12$.

Środek odniesienia E, światło wzorcowe C, normalny kąt padania 45° i kąt obserwacji 0°.

Współczynniki natężenia światła odbitego przy kącie oświetlenia 5°, obserwowany pod kątem 0,2°: nie mniejszy niż 20 kandeli na luks na m².

5.3.2.2.2 Numer rozpoznawczy zagrożenia i numer UN powinny być naniesione czarnymi cyframi o wysokości 100 mm i grubości linii 15 mm. Numer rozpoznawczy zagrożenia powinien znajdować się w górnej części tablicy, a numer UN w części dolnej; numery te powinny być oddzielone czarną, poziomą linią o grubości 15 mm, przechodzącą w połowie wysokości tablicy (patrz 5.3.2.2.3). Numer rozpoznawczy zagrożenia i numer UN powinny być nieścieralne i powinny pozostać czytelne po piętnastominutowym przebywaniu w ogniu.

5.3.2.2.3 *Przykład tablicy barwy pomarańczowej z numerem rozpoznawczym zagrożenia i numerem UN*

Numer rozpoznawczy zagrożenia

(2 lub 3 cyfry, poprzedzone w razie potrzeby literą „X”; patrz 5.3.2.3)

Numer UN
(4 cyfry)

Tło: pomarańczowe

Obramowanie, linia pozioma i cyfry: czarne, o grubości 15 mm

5.3.2.2.4 Dopuszczalna tolerancja wymiarów podanych w niniejszym podrozdziale wynosi $\pm 10\%$.

5.3.2.3 *Znaczenie numerów rozpoznawczych zagrożenia*

5.3.2.3.1 Numer rozpoznawczy zagrożenia składa się z dwóch lub trzech cyfr. Cyfry te wskazują następujące zagrożenia:

- 2 emisja gazu spowodowana ciśnieniem lub reakcją chemiczną
- 3 zapalność materiałów ciekłych (par) i gazów lub materiał ciekły samonagrzewający się
- 4 zapalność materiałów stałych lub materiał stały samonagrzewający się
- 5 działanie utleniające (wzmagające palenie)
- 6 działanie trujące lub zakaźne
- 7 działanie promieniotwórcze
- 8 działanie żrące
- 9 zagrożenie samorzutną i gwałtowną reakcją

UWAGA: *Zagrożenie samorzutną i gwałtowną reakcją określone cyfrą 9, oznacza możliwość wystąpienia wybuchu, rozkładu lub polimeryzacji, z wydzielaniem znacznej ilości ciepła, gazu palnego lub trującego, wynikających z właściwości materiału.*

Powtórzenie cyfry wskazuje na nasilenie opisanego przez nią zagrożenia.

Jeżeli zagrożenie właściwe dla danego materiału może być wystarczająco określone jedną cyfrą, to po takiej cyfrze podaje się zero.

Następujące zestawienia cyfr mają specjalne znaczenie: 22, 323, 333, 362, 382, 423, 44, 446, 462, 482, 539, 606, 623, 642, 823, 842, 90 i 99 (patrz 5.3.2.3.2 poniżej).

Numer rozpoznawczy zagrożenia poprzedzony literą „X” oznacza, że materiał reaguje niebezpiecznie z wodą. W odniesieniu do takich materiałów woda może być stosowana jedynie za zgodą specjalistów.

W przypadku materiałów klasy 1, jako numer rozpoznawczy zagrożenia powinien być użyty kod klasyfikacyjny podany w kolumnie (3b) tabeli A w dziale 3.2. Kod klasyfikacyjny składa się z:

- numeru podklasy określonego zgodnie z 2.2.1.1.5; oraz
- litery grupy zgodności określonej zgodnie z 2.2.1.1.6.

5.3.2.3.2 Numery rozpoznawcze zagrożenia podane w kolumnie (20) tabeli A w dziale 3.2 oznaczają:

20	gaz duszący lub gaz niestwarzający zagrożenia dodatkowego
22	gaz skroplony schłodzony, duszący
223	gaz skroplony schłodzony, palny
225	gaz skroplony schłodzony, utleniający (wzmagający palenie)
23	gaz palny
239	gaz palny mogący samorzutnie ulegać gwałtownej reakcji
25	gaz utleniający (wzmagający palenie)
26	gaz trujący
263	gaz trujący, palny
265	gaz trujący, utleniający (wzmagający palenie)
268	gaz trujący, żrący
30	materiał ciekły zapalny (temperatura zapłonu od 23°C do 61°C włącznie), materiał ciekły zapalny lub stały stopiony, o temperaturze zapłonu wyższej niż 61°C, ogrzany do temperatury równej lub wyższej od jego temperatury zapłonu lub materiał ciekły samonagrzewający się
323	materiał ciekły zapalny, reagujący z wodą, wydzielający gazy palne
X323	materiał ciekły zapalny, reagujący niebezpiecznie z wodą, wydzielający gazy palne ¹
33	materiał ciekły łatwo zapalny (temperatura zapłonu niższa niż 23°C)
333	materiał ciekły piroforyczny
X333	materiał ciekły piroforyczny, reagujący niebezpiecznie z wodą ¹
336	materiał ciekły łatwo zapalny, trujący
338	materiał ciekły łatwo zapalny, żrący
X338	materiał ciekły łatwo zapalny, żrący, reagujący niebezpiecznie z wodą ¹
339	materiał ciekły łatwo zapalny mogący samorzutnie ulegać gwałtownej reakcji
36	materiał ciekły zapalny (temperatura zapłonu od 23°C do 61°C włącznie), słabo trujący lub materiał ciekły samonagrzewający się, trujący
362	materiał ciekły zapalny, trujący, reagujący z wodą, wydzielający gazy palne
X362	materiał ciekły zapalny, trujący, reagujący niebezpiecznie z wodą, wydzielający gazy palne ¹
368	materiał ciekły zapalny, trujący, żrący
38	materiał ciekły zapalny (temperatura zapłonu od 23°C do 61°C włącznie), słabo żrący lub materiał ciekły samonagrzewający się, żrący
382	materiał ciekły zapalny, żrący, reagujący z wodą, wydzielający gazy palne
X382	materiał ciekły zapalny, żrący, reagujący niebezpiecznie z wodą, wydzielający gazy palne ¹
39	materiał ciekły zapalny mogący samorzutnie ulegać gwałtownej reakcji
40	materiał stały zapalny, materiał samoreaktywny lub materiał samonagrzewający się
423	materiał stały reagujący z wodą, wydzielający gazy palne

¹ Woda może być stosowana jedynie za zgodą specjalistów.

X423	materiał stały zapalny, reagujący niebezpiecznie z wodą, wydzielający gazy palne ¹
43	materiał stały samozapalny (piroforyczny)
44	materiał stały zapalny, stopiony, w podwyższonej temperaturze
446	materiał stały zapalny, trujący, stopiony, w podwyższonej temperaturze
46	materiał stały zapalny lub samonagrzewający się, trujący
462	materiał stały trujący, reagujący z wodą, wydzielający gazy palne
X462	materiał stały, reagujący niebezpiecznie z wodą, wydzielający gazy trujące ¹
48	materiał stały zapalny lub samonagrzewający się, żrący
482	materiał stały żrący reagujący z wodą, wydzielający gazy palne
X482	materiał stały, reagujący niebezpiecznie z wodą, wydzielający gazy żrące ¹
50	materiał utleniający (wzmagający palenie)
539	nadtlenek organiczny, palny
55	materiał silnie utleniający (wzmagający palenie)
556	materiał silnie utleniający (wzmagający palenie), trujący
558	materiał silnie utleniający (wzmagający palenie), żrący
559	materiał silnie utleniający (wzmagający palenie), mogący samorzutnie ulegać gwałtownej reakcji
56	materiał utleniający (wzmagający palenie), trujący
568	materiał utleniający (wzmagający palenie), trujący, żrący
58	materiał utleniający (wzmagający palenie), żrący
59	materiał utleniający (wzmagający palenie), mogący samorzutnie ulegać gwałtownej reakcji
60	materiał trujący lub słabo trujący
606	materiał zakaźny
623	materiał ciekły trujący, reagujący z wodą, wydzielający gazy palne
63	materiał trujący, zapalny (temperatura zapłonu od 23°C do 61°C włącznie)
638	materiał trujący, zapalny (temperatura zapłonu od 23°C do 61°C włącznie), żrący
639	materiał trujący, zapalny (temperatura zapłonu nie wyższa niż 61°C), mogący samorzutnie ulegać gwałtownej reakcji
64	materiał stały trujący, zapalny lub samonagrzewający się
642	materiał stały trujący, reagujący z wodą, wydzielający gazy palne
65	materiał trujący, utleniający (wzmagający palenie)
66	materiał silnie trujący
663	materiał silnie trujący, zapalny (temperatura zapłonu nie wyższa niż 61°C)
664	materiał stały silnie trujący, zapalny lub samonagrzewający się
665	materiał silnie trujący, utleniający (wzmagający palenie)
668	materiał silnie trujący, żrący
669	materiał silnie trujący, mogący samorzutnie ulegać gwałtownej reakcji
68	materiał trujący, żrący
69	materiał trujący lub słabo trujący, mogący samorzutnie ulegać gwałtownej reakcji
70	materiał promieniotwórczy
78	materiał promieniotwórczy, żrący
80	materiał żrący lub słabo żrący
X80	materiał żrący lub słabo żrący, reagujący niebezpiecznie z wodą ¹
823	materiał ciekły żrący, reagujący z wodą, wydzielający gazy palne
83	materiał żrący lub słabo żrący, zapalny (temperatura zapłonu od 23°C do 61°C włącznie)

¹ Woda może być stosowana jedynie za zgodą specjalistów.

X83	materiał żrący lub słabo żrący, zapalny (temperatura zapłonu od 23°C do 61°C włącznie), reagujący niebezpiecznie z wodą ¹
839	materiał żrący lub słabo żrący, zapalny (temperatura zapłonu od 23°C do 61°C), mogący samorzutnie ulegać gwałtownej reakcji
X839	materiał żrący lub słabo żrący, zapalny (temperatura zapłonu od 23°C do 61°C), mogący samorzutnie ulegać gwałtownej reakcji, reagujący niebezpiecznie z wodą ¹
84	materiał stały żrący, zapalny lub samonagrzewający się
842	materiał stały żrący, reagujący z wodą, wydzielający gazy palne
85	materiał żrący lub słabo żrący, utleniający (wzmagający palenie)
856	materiał żrący lub słabo żrący, utleniający (wzmagający palenie), trujący
86	materiał żrący lub słabo żrący, trujący
88	materiał silnie żrący
X88	materiał silnie żrący, reagujący niebezpiecznie z wodą ¹
883	materiał silnie żrący, zapalny (temperatura zapłonu od 23°C do 61°C włącznie)
884	materiał stały silnie żrący, zapalny lub samonagrzewający się
885	materiał silnie żrący, utleniający (wzmagający palenie)
886	materiał silnie żrący, trujący
X886	materiał silnie żrący, trujący, reagujący niebezpiecznie z wodą ¹
89	materiał żrący lub słabo żrący, mogący samorzutnie ulegać gwałtownej reakcji
90	materiał zagrażający środowisku, różne materiały niebezpieczne
99	różne materiały niebezpieczne przewożone w podwyższonej temperaturze.

5.3.3 Znak dla materiałów o podwyższonej temperaturze

Pojazdy-cysterny, kontenery-cysterny, cysterny przenośne, specjalne pojazdy lub kontenery albo specjalnie wyposażone pojazdy lub kontenery, dla których wymagany jest znak dla materiałów o podwyższonej temperaturze zgodnie z przepisem szczególnym 580, podanym w kolumnie (6) tabeli A w dziale 3.2, powinny być zaopatrzone na obu bokach i z tyłu pojazdu, a w przypadku kontenerów, kontenerów-cystern i cystern przenośnych - na obu bokach oraz z przodu i z tyłu - w znak w kształcie trójkąta o długości boku co najmniej 250 mm, w kolorze czerwonym, zgodny z poniższym wzorem.

¹ Woda może być stosowana jedynie za zgodą specjalistów.

DZIAŁ 5.4

DOKUMENTACJA

5.4.0 Każdemu przewozowi towarów podlegającemu przepisom ADR powinny towarzyszyć dokumenty zgodnie z odpowiednimi wymaganiami niniejszego działu, o ile przewóz taki nie jest zwolniony z tych wymagań na podstawie przepisów podanych pod 1.1.3.1 do 1.1.3.5.

UWAGA 1: W odniesieniu do wykazu dokumentów, które powinny być przewożone w jednostce transportowej, patrz 8.1.2.

UWAGA 2: Zezwala się na używanie technik elektronicznego przetwarzania danych (EDP) lub elektronicznej wymiany danych (EDI) jako uzupełnienia dokumentacji papierowej lub zamiast tej dokumentacji, pod warunkiem, że procedury użyte do zbierania, przechowywania i przetwarzania danych elektronicznych spełniają wymagania prawne w zakresie wartości dowodowej oraz wymagania w zakresie dostępności danych podczas transportu w stopniu co najmniej równoważnym dokumentacji papierowej.

5.4.1 Dokument przewozowy dotyczący towarów niebezpiecznych oraz zawarte w nim informacje

5.4.1.1 Ogólne informacje wymagane w dokumencie przewozowym

5.4.1.1.1 Dokument (dokumenty) przewozowy powinien zawierać następujące informacje dotyczące każdej substancji, materiału lub przedmiotu niebezpiecznego przeznaczonego do przewozu:

- (a) numer UN poprzedzony literami „UN”;
- (b) prawidłową nazwę przewozową, uzupełnioną, o ile jest to wymagane (patrz 3.1.2.8.1), nazwą techniczną (patrz 3.1.2.8.1.1) ustaloną zgodnie z przepisami rozdziału 3.1.2;
- (c) - dla materiałów i przedmiotów klasy 1: kod klasyfikacyjny podany w kolumnie (3b) tabeli A w dziale 3.2.

W przypadku, gdy w kolumnie (5) tabeli A w dziale 3.2, podano numery wzorów nalepek inne niż 1, 1.4, 1.5 i 1.6, numery tych wzorów - umieszczone w nawiasie - powinny być podane po kodzie klasyfikacyjnym;

- w odniesieniu do materiałów promieniotwórczych klasy 7: numer klasy - „7”;
- dla materiałów i przedmiotów pozostałych klas: numery wzorów nalepek podane w kolumnie (5) tabeli A w dziale 3.2. W przypadku, gdy podano więcej niż jeden numer wzoru naleпки, numery następujące po pierwszym numerze powinny być umieszczone w nawiasie. W przypadku materiałów i przedmiotów, dla których w kolumnie (5) tabeli A w dziale 3.2 nie podano żadnego numeru wzoru naleпки, należy podać w jego miejsce numer klasy z kolumny (3a);
- (d) grupę pakowania, o ile została przypisana do danego materiału, która może być poprzedzona literami „PG” (np. „PG II”) lub literami odpowiadającymi wyrazom „Grupa Pakowania” w językach używanych zgodnie z 5.4.1.4.1;

UWAGA: W przypadku materiałów promieniotwórczych klasy 7 charakteryzujących się dodatkowymi zagrożeniami, patrz przepis szczególnie 172 (b) w dziale 3.3.

- (e) liczbę i określenie sztuk przesyłki;
- (f) całkowitą ilość każdego z towarów niebezpiecznych mającego odrębny numer UN, odrębną prawidłową nazwę przewozową lub, o ile została przypisana, odrębną grupę pakowania (odpowiednio jako objętość, masę brutto lub masę netto); niniejsze wymaganie nie dotyczy próżnych nieoczyszczonych jednostek ładunkowych;

UWAGA: W przypadku stosowania przepisu 1.1.3.6, w dokumencie przewozowym należy podać całkowitą ilość towarów niebezpiecznych każdej kategorii transportowej zgodnie z 1.1.3.6.3.

- (g) nazwę i adres nadawcy;
- (h) nazwę i adres odbiorcy (odbiorców);
- (i) zapis wymagany na podstawie umowy specjalnej.

Umieszczenie i kolejność wymaganych informacji w dokumencie przewozowym są dowolne, z wyjątkiem informacji wymaganych pod (a), (b), (c) i (d), które powinny być

podane w kolejności: (a), (b), (c), (d) albo (b), (c), (a), (d), bez dodatkowych wpisów pomiędzy nimi, o ile wpisy takie nie są dopuszczone w ADR. Poniżej podano przykłady dozwolonych opisów towarów niebezpiecznych:

„UN 1098 ALKOHOL ALLILOWY, 6.1 (3), I” lub

„ALKOHOL ALLILOWY, 6.1 (3), UN 1098, I”

5.4.1.1.2 Informacje wymagane w dokumencie przewozowym powinny być czytelne.

Niezależnie od tego, że w dziale 3.1 i w tabeli A w dziale 3.2 do przedstawienia elementów prawidłowej nazwy przewozowej użyto liter dużych, a w niniejszym dziale do przedstawienia informacji wymaganych w dokumencie przewozowym użyto liter dużych i małych, użycie dużych lub małych liter w celu zapisania informacji w dokumencie przewozowym pozostawia się do wyboru.

5.4.1.1.3 *Przepisy szczególne dotyczące odpadów*

Jeżeli przewożone są odpady zawierające towary niebezpieczne (inne niż odpady promieniotwórcze), numer UN oraz prawidłowa nazwa przewozowa powinny być poprzedzone wyrazem „ODPAD”, o ile nie jest on częścią prawidłowej nazwy przewozowej, np.:

„ODPAD, UN 1230 METANOL, 3 (6.1), II” lub

„ODPAD, METANOL, 3, (6.1), UN 1230, II” lub

„ODPAD, UN 1993 MATERIAŁ ZAPALNY CIEKŁY I.N.O. (toluen i alkohol etylowy), 3, II” lub

„ODPAD, MATERIAŁ ZAPALNY CIEKŁY, I.N.O. (toluen i alkohol etylowy), 3, UN 1993, II.”

5.4.1.1.4 *Przepisy szczególne dotyczące towarów niebezpiecznych pakowanych w ilościach ograniczonych*

W dokumencie przewozowym, o ile jest on stosowany, nie wymaga się zamieszczania informacji dotyczących przewozu towarów niebezpiecznych pakowanych w ilościach ograniczonych zgodnie z przepisami działu 3.4.

5.4.1.1.5 *Przepisy szczególne dotyczące opakowań awaryjnych*

W przypadku przewozu towarów niebezpiecznych w opakowaniu awaryjnym, po ich opisie w dokumencie przewozowym należy dodać wyrazy „OPAKOWANIE AWARYJNE”.

5.4.1.1.6 *Przepisy szczególne dotyczące próżnych jednostek ładunkowych*

5.4.1.1.6.1 W przypadku próżnych nieoczyszczonych opakowań zawierających pozostałości towarów niebezpiecznych klas innych niż klasa 7 oraz próżnych nieoczyszczonych naczyń do gazów o pojemności nie większej niż 1000 litrów, określenie wpisane do dokumentu przewozowego powinno brzmieć odpowiednio: „PRÓŻNE OPAKOWANIE”, „PRÓŻNE NACZYNIE”, „PRÓŻNY DPPL” lub „PRÓŻNE DUŻE OPAKOWANIE” i powinno być uzupełnione następującą po nim informacją o ostatnio załadowanych towarach, zgodnie z 5.4.1.1.1 (c), np.: „PRÓŻNE OPAKOWANIE, 6.1 (3)”.

5.4.1.1.6.2 W przypadku próżnych nieoczyszczonych jednostek ładunkowych, innych niż opakowania, zawierających pozostałości towarów niebezpiecznych klas innych niż klasa 7 oraz próżnych nieoczyszczonych naczyń do gazów o pojemności większej niż 1000 litrów, określenie wpisane do dokumentu przewozowego powinno brzmieć odpowiednio: „PRÓŻNY POJAZD-CYSTERNA”, „PRÓŻNA CYSTERNA ODEJMOWALNA”, „PRÓŻNY KONTENER-CYSTERNA”, „PRÓŻNA CYSTERNA PRZENOŚNA”, „PRÓŻNY POJAZD-BATERIA”, „PRÓŻNY MEGC”, „PRÓŻNY POJAZD”, „PRÓŻNY KONTENER” lub „PRÓŻNE NACZYNIE” i powinno być uzupełnione następującymi po nim wyrazami „ostatni ładunek” wraz z informacjami o ostatnio załadowanych towarach, zgodnie z 5.4.1.1.1 (a) - (d), podanymi w wymaganym porządku, np.:

„PRÓŻNY POJAZD-CYSTERNA, OSTATNI ŁADUNEK: UN 1098 ALKOHOL ALLILOWY, 6.1 (3), I” lub „PRÓŻNY POJAZD-CYSTERNA, OSTATNI ŁADUNEK: ALKOHOL ALLILOWY, 6.1 (3), UN 1098, I”.

- 5.4.1.1.6.3** Jeżeli próżne nieoczyszczone cysterny, pojazdy-baterie lub MEGC przewożone są zgodnie z przepisami 4.3.2.4.3 lub 7.5.8.1 do najbliższego dostępnego miejsca ich oczyszczenia lub naprawy, to w dokumencie przewozowym powinien być zamieszczony dodatkowo odpowiedni zapis o treści: „**Przewóz zgodny z 4.3.2.4.3**” lub „**Przewóz zgodny z 7.5.8.1**”.
- 5.4.1.1.7** *Przepisy szczególne dotyczące przewozu w łańcuchu transportowym zawierającym przewóz morski lub lotniczy*
W przypadku przewozu zgodnie z 1.1.4.2.1, w dokumencie przewozowym powinien być zamieszczony dodatkowo zapis o treści: „**Przewóz zgodny z 1.1.4.2.1**”.
- 5.4.1.1.8** *(Zarezerwowane)*
- 5.4.1.1.9** *(Zarezerwowane)*
- 5.4.1.1.10** *Przepisy szczególne dotyczące wyłączeń dla określonych ilości towarów przewożonych w jednostce transportowej*
- 5.4.1.1.10.1** W przypadku zastosowania wyłączeń na podstawie przepisów podanych pod 1.1.3.6, w dokumencie przewozowym powinien być zamieszczony następujący zapis: „**Ładunek nie przekracza ograniczeń podanych pod 1.1.3.6**”.
- 5.4.1.1.10.2** W przypadku, gdy w tej samej jednostce transportowej przewożone są przesyłki pochodzące od więcej niż jednego nadawcy, dokumenty przewozowe towarzyszące tym przesyłkom mogą nie zawierać zapisu, o którym mowa pod 5.4.1.1.10.1.
- 5.4.1.1.11** *Przepisy szczególne dotyczące przewozu DPPL po upływie daty ważności ostatniego badania okresowego*
W przypadku przewozu zgodnie z 4.1.2.2, w dokumencie przewozowym powinien być zamieszczony następujący zapis: „**Przewóz zgodny z 4.1.2.2**”.
- 5.4.1.1.12** *(Zarezerwowane)*
- 5.4.1.1.13** *Przepisy szczególne dotyczące przewozu w wielokomorowych pojazdach-cysternach lub w jednostkach transportowych zawierających więcej niż jedną cysternę*
Jeżeli, w odstępstwie od przepisu podanego pod 5.3.2.1.2, wielokomorowy pojazd-cysterna lub jednostka transportowa zawierająca więcej niż jedną cysternę oznakowane są zgodnie z 5.3.2.1.3, to w dokumencie przewozowym należy wymienić materiały znajdujące się w poszczególnych cysternach lub odpowiednio w komorach każdej cysterny.
- 5.4.1.1.14** *Przepisy szczególne dotyczące przewozu materiałów w podwyższonej temperaturze*
Jeżeli prawidłowa nazwa przewozowa materiału w postaci ciekłej przewożonego lub nadawanego do przewozu w temperaturze co najmniej 100°C lub materiału w postaci stałej przewożonego lub nadawanego do przewozu w temperaturze co najmniej 240°C nie zawiera jako swojej części informacji o przewozie w podwyższonej temperaturze (np. poprzez użycie określenia „STOPIONY(-a)” lub „PODWYŻSZONA TEMPERATURA”, to bezpośrednio przed tą prawidłową nazwą przewozową powinien być wpisany wyraz „**GORĄCY**”.
- 5.4.1.1.15** *Przepisy szczególne dotyczące przewozu materiałów stabilizowanych poprzez kontrolowanie temperatury*
Jeżeli wyraz „STABILIZOWANY” jest częścią prawidłowej nazwy przewozowej (patrz również 3.1.2.6), a stabilizacja jest realizowana poprzez kontrolowanie temperatury, to w dokumencie przewozowym powinny być podane wartości temperatury kontrolowanej i awaryjnej (patrz 2.2.41.1.17) w następujący sposób:
„**Temperatura kontrolowana: ....°C, temperatura awaryjna: .... °C**”
- 5.4.1.1.16** *Informacje wymagane na podstawie przepisu szczególnego 640 działu 3.3*
W przypadku, gdy jest to wymagane na podstawie przepisu szczególnego 640 działu 3.3, dokument przewozowy powinien zawierać zapis „**Przepis szczególny 640X**”, gdzie „X” oznacza dużą literę występującą za odpowiednim odesłaniem do przepisu szczególnego 640, podaną w kolumnie(6) tabeli A w dziale 3.2.

5.4.1.1.17 Przepisy szczególne dotyczące przewozu materiałów stałych luzem w kontenerach spełniających wymagania podane pod 6.11.4

W przypadku przewozu materiałów stałych luzem w kontenerach spełniających wymagania podane pod 6.11.4, dokument przewozowy powinien zawierać następujący zapis (patrz uwaga pod 6.11.4):

„Kontener do przewozu luzem BK(x) dopuszczony przez właściwą władzę ...”

5.4.1.2 Informacje dodatkowe lub specjalne wymagane w przypadku niektórych klas

5.4.1.2.1 Przepisy szczególne dotyczące klasy 1

- (a) Poza wymaganiami podanymi pod 5.4.1.1.1(f), dokument przewozowy powinien zawierać:
- całkowitą masę netto zawartości materiału wybuchowego¹, podaną w kilogramach, dla każdego materiału i przedmiotu mającego odrębny numer UN; oraz
  - całkowitą masę netto zawartości materiału wybuchowego¹, podaną w kilogramach, dla wszystkich materiałów i przedmiotów objętych dokumentem przewozowym.
- (b) W przypadku pakowania razem dwóch różnych towarów, określenie tych towarów w dokumencie przewozowym powinno zawierać numery UN z kolumny (1) oraz nazwy zapisane dużymi literami w kolumnie (2) tabeli A w dziale 3.2 dla obu materiałów lub przedmiotów. Jeżeli, zgodnie z przepisami szczególnymi o pakowaniu razem MP1, MP2 i MP20 do MP24 podanymi pod 4.1.10, w tej samej sztuce przesyłki znajdują się więcej niż dwa różne towary, to określenie towarów w dokumencie przewozowym powinno zawierać numery UN wszystkich materiałów i przedmiotów zawartych w tej sztuce przesyłki, podane w następującej formie: **„Towary o numerach UN ...”**;
- (c) W przypadku przewozu materiałów i przedmiotów zaliczonych do pozycji i.n.o. lub do pozycji „0190 PRÓBKI WYBUCHOWE”, albo zapakowane zgodnie z instrukcją pakowania P101 podaną pod 4.1.4.1, do dokumentu przewozowego powinna być załączona kopia dopuszczenia właściwej władzy zawierająca warunki przewozu. Powinno być ono sporządzone w języku urzędowym państwa nadania, a także, jeżeli nie jest to język angielski, francuski lub niemiecki, w języku angielskim, francuskim lub niemieckim, o ile umowy zawarte między zainteresowanymi państwami nie stanowią inaczej;
- (d) Jeżeli zgodnie z wymaganiami podanymi pod 7.5.2.2 materiały i przedmioty grup zgodności B i D załadowane są razem do tego samego pojazdu, to do dokumentu przewozowego powinno być dołączone świadectwo dopuszczenia przedziału ładunkowego lub osłony zgodnie z przypisem „a” do tabeli podanej pod 7.5.2.2;
- (e) Jeżeli materiały lub przedmioty wybuchowe przewożone są w opakowaniach zgodnych z instrukcją pakowania P101, dokument przewozowy powinien zawierać zapis: **„Opakowanie dopuszczone przez właściwą władzę ...”** (patrz 4.1.4.1, instrukcja pakowania P101);
- (f) *(Zarezerwowane)*
- (g) W przypadku przewozu ogni sztucznych o numerach UN: 0333, 0334, 0335, 0336 i 0337, dokument przewozowy powinien zawierać zapis: **„Klasyfikacja uznana przez właściwą władzę ... ”** (należy podać nazwę państwa, o którym mowa w przepisie szczególnym 645 w rozdziale 3.3.1).

UWAGA: Poza prawidłową nazwą przewozową towaru, w dokumencie przewozowym może być podana dodatkowo jego nazwa handlowa lub techniczna.

5.4.1.2.2 Przepisy dodatkowe dla klasy 2

- (a) W przypadku przewozu mieszanin (patrz 2.2.2.1.1) w cysternach (odejmowalnych, stałych, przenośnych, w kontenerach-cysternach lub w elementach pojazdów-baterii lub MEGC), w dokumencie przewozowym należy podać skład mieszaniny wyrażony jako

¹ W przypadku przedmiotu, „zawartość materiału wybuchowego” oznacza to materiał wybuchowy zawarty w tym przedmiocie.

procentowy udział składników w objętości lub w masie mieszaniny. Składniki o udziale poniżej 1% mogą być pominięte (patrz również 3.1.2.8.1.2);

- (b) W przypadku przewozu butli, zbiorników rurowych, beczek ciśnieniowych, naczyń kriogenicznych i wiązek butli na warunkach podanych pod 4.1.6.10, w dokumencie przewozowym powinien być zamieszczony następujący zapis: „**Przewóz zgodny z 4.1.6.10**”.

5.4.1.2.3 *Przepisy dodatkowe dotyczące materiałów samoreaktywnych klasy 4.1 i nadtlenu organicznych klasy 5.2*

- 5.4.1.2.3.1 W przypadku materiałów samoreaktywnych klasy 4.1 i nadtlenu organicznych klasy 5.2, które podczas przewozu wymagają utrzymania temperatury kontrolowanej (w odniesieniu do materiałów samoreaktywnych patrz 2.2.41.1.17; w odniesieniu do nadtlenu organicznych patrz 2.2.52.1.15 do 2.2.52.1.17), w dokumencie przewozowym należy podać wartości temperatur kontrolowanej i awaryjnej w następującej kolejności: „**Temperatura kontrolowana ...°C, temperatura awaryjna ...°C**”.

- 5.4.1.2.3.2 Jeżeli w przypadku niektórych materiałów samoreaktywnych klasy 4.1 i nadtlenu organicznych klasy 5.2 właściwa władza zezwoliła na pominięcie nalepki nr 1 w przypadku określonych opakowań (patrz 5.2.2.1.9), to dokument przewozowy powinien zawierać następujący zapis: „**Nalepka wg wzoru nr 1 nie jest wymagana**”.

- 5.4.1.2.3.3 Jeżeli nadtlenu organiczne lub materiały samoreaktywne przewożone są pod warunkiem dopuszczenia przez właściwą władzę (dla nadtlenu organicznych patrz 2.2.52.1.8, 4.1.7.2.2. oraz przepisy szczególne TA2 podane pod 6.8.4; dla materiałów samoreaktywnych patrz 2.2.41.1.13 i 4.1.7.2.2), to w dokumencie przewozowym powinien być zamieszczony odpowiedni zapis, np.: „**Przewóz zgodny z 2.2.52.1.8**”.

Do dokumentu przewozowego należy dołączyć kopię dopuszczenia zawierającą warunki przewozu, wydane przez właściwą władzę.

- 5.4.1.2.3.4 Jeżeli przewożone są próbki nadtlenu organicznych (patrz 2.2.52.1.9) lub materiałów samoreaktywnych (patrz 2.2.41.1.15) to w dokumencie przewozowym powinien być zamieszczony odpowiedni zapis, np.: „**Przewóz zgodny z 2.2.52.1.9**”.

- 5.4.1.2.3.5 Jeżeli przewożone są materiały samoreaktywne typu G (patrz „Podręcznik badań i kryteriów”, część II, podrozdział 20.4.2 (g)), to w dokumencie przewozowym powinien być zamieszczony następujący zapis: „**Nie jest materiałem samoreaktywnym klasy 4.1**”.

Jeżeli przewożone są nadtlenu organiczne typu G (patrz „Podręcznik badań i kryteriów”, część II, podrozdział 20.4.3 (g)), to w dokumencie przewozowym powinien być zawarty następujący zapis: „**Nie jest materiałem klasy 5.2**”.

5.4.1.2.4 *Przepisy dodatkowe dotyczące klasy 6.2*

Poza informacją dotyczącą odbiorcy (patrz 5.4.1.1.1(h)), należy dodatkowo podać imię, nazwisko i numer telefonu osoby odpowiedzialnej.

5.4.1.2.5 *Przepisy dodatkowe dotyczące klasy 7*

- 5.4.1.2.5.1 W dokumencie przewozowym towarzyszącym każdej przesyłce zawierającej materiał klasy 7, po informacjach wymaganych pod 5.4.1.1.1(a), (b) i (c), powinny być zamieszczone następujące informacje, podane w poniższej kolejności:

- (a) nazwa i symbol każdego izotopu promieniotwórczego lub, w przypadku mieszaniny izotopów promieniotwórczych, odpowiednie określenie ogólne albo wyszczególnienie izotopów, dla których ograniczenia są najostrzejsze;
- (b) opis postaci fizycznej i chemicznej materiału, lub stwierdzenie, że jest to materiał promieniotwórczy w specjalnej postaci lub materiał promieniotwórczy słabo rozpraszalny. Jako opis postaci chemicznej wystarczające jest określenie ogólne. W przypadku materiałów promieniotwórczych charakteryzujących się zagrożeniami dodatkowymi, patrz ostatnie zdanie przepisu szczególnego 172 w dziale 3.3;
- (c) największa aktywność zawartości promieniotwórczej podczas przewozu wyrażona w bekerelach (Bq) z odpowiednim przedrostkiem według układu jednostek SI (patrz

1.2.2.1). Dla materiałów rozszczepialnych zamiast aktywności może być podana masa materiału rozszczepialnego wyrażona w gramach (g) lub ich wielokrotność;

- (d) kategoria sztuki przesyłki, tzn. I-BIAŁA, II-ŻÓŁTA, III-ŻÓŁTA;
- (e) wskaźnik transportowy (tylko dla kategorii II-ŻÓŁTEJ i III-ŻÓŁTEJ);
- (f) wskaźnik bezpieczeństwa krytycznościowego dla przesyłek zawierających materiał rozszczepialny innych niż przesyłki wyłączone zgodnie z 6.4.11.2;
- (g) znak rozpoznawczy każdego świadectwa zatwierdzenia wydane przez właściwą władzę (dla materiału promieniotwórczego w specjalnej postaci, materiału promieniotwórczego słabo rozpraszalnego, przewozu w warunkach specjalnych, wzoru sztuki przesyłki lub przewozu), odpowiednio do przesyłki;
- (h) w przypadku przesyłek zawierających więcej niż jedną sztukę przesyłki, informacje wymagane zgodnie z 5.4.1.1.1 i zgodnie z przepisami podanymi powyżej pod literami (a) do (g) powinny odnosić się do każdej sztuki przesyłki. W przypadku sztuk przesyłki znajdujących się w opakowaniu zbiorczym, w kontenerze lub w pojeździe, informacje, o których mowa, powinny obejmować szczegółowy opis zawartości każdej sztuki przesyłki oraz odpowiednio szczegółowy opis zawartości każdego opakowania zbiorczego, kontenera lub pojazdu. Jeżeli sztuki przesyłki przewidziane są do wyjęcia z opakowania zbiorczego, z kontenera lub z pojazdu w miejscu ich czasowego składowania, to należy przygotować dla nich odpowiednie dokumenty przewozowe;
- (i) oświadczenie w brzmieniu: „**PRZEWÓZ NA WARUNKACH UŻYWANIA WYŁĄCZNEGO**”, w przypadku przewozu przesyłki na warunkach używania wyłącznego; oraz
- (j) całkowita aktywność materiałów LSA-II, LSA-III i przedmiotów SCO-I i SCO-II objętych przesyłką, wyrażona jako wielokrotność A_2 .

5.4.1.2.5.2 Jeżeli jest to konieczne, nadawca powinien umieścić w dokumentach przewozowych informacje dotyczące działań, które powinny być podjęte przez przewoźnika. Powinny być one podane w językach uznanych przez przewoźnika lub zainteresowane właściwe władze za niezbędne. Informacje te powinny zawierać co najmniej:

- (a) dodatkowe wymagania dotyczące załadunku, rozmieszczenia, przewozu, manipulowania i rozładunku sztuki przesyłki, opakowania zbiorczego lub kontenera, z uwzględnieniem wymagań szczególnych dotyczących rozmieszczenia związanych z koniecznością bezpiecznego odprowadzenia ciepła (patrz przepis szczególny CV33 (3.2) podany pod 7.5.11), albo oświadczenie, że takie wymagania nie są konieczne;
- (b) ograniczenia dotyczące sposobu przewozu lub pojazdu oraz niezbędne instrukcje związane z trasą przewozu;
- (c) postępowanie awaryjne odpowiednio do rodzaju przesyłki.

5.4.1.2.5.3 Nie wymaga się dołączania do przesyłki odpowiednich świadectw wydanych przez właściwą władzę. Świadectwa te powinny być udostępnione przez nadawcę przewoźnikowi (przewoźnikom) przed załadunkiem i rozładunkiem.

5.4.1.3 *(Zarezerwowane)*

5.4.1.4 *Format i język*

5.4.1.4.1 Dopuszcza się stosowanie jako dokumentu przewozowego dokumentu zawierającego informacje, o których mowa pod 5.4.1.1 i 5.4.1.2, wymaganego na podstawie innych przepisów obowiązujących dla innego rodzaju transportu. W przypadku wielu odbiorców, ich nazwy i adresy oraz informacje dotyczące dostarczonych ilości materiałów, podane w sposób umożliwiający określenie ich rodzaju i ilości w każdej chwili przewozu, mogą być zawarte w innych dokumentach stosowanych w praktyce lub wymaganych na podstawie innych przepisów. Dokumenty te powinny znajdować się w pojeździe.

Informacje zamieszczone w dokumencie powinny być zapisane w języku urzędowym państwa nadania, a ponadto, jeżeli język ten nie jest językiem angielskim, francuskim lub niemieckim, również w języku angielskim, francuskim lub niemieckim, o ile umowy międzynarodowe dotyczące transportu drogowego lub porozumienia zawarte pomiędzy państwami, których dotyczy przewóz, nie stanowią inaczej.

5.4.1.4.2 Jeżeli ze względu na wielkość ładunku przesyłka nie może być załadowana w całości do jednej jednostki transportowej, to należy sporządzić dla tej przesyłki odrębne dokumenty lub kopie jednego dokumentu, odpowiednio do ilości załadowanych jednostek transportowych. Ponadto, odrębne dokumenty przewozowe powinny być sporządzone we wszystkich przypadkach, gdy przesyłki lub ich części nie mogą być załadowane razem do tego samego pojazdu ze względu na zakazy podane pod 7.5.2.

Informacje dotyczące zagrożeń stwarzanych przez towary przeznaczone do przewozu (jak wskazano pod 5.4.1.1) mogą być zawarte lub dołączone do istniejącego dokumentu stosowanego w związku z transportem lub manipulowaniem ładunkiem. Sposób przedstawienia informacji w tym dokumencie (lub kolejność przesyłania odpowiednich danych przy użyciu technik elektronicznego przetwarzania danych (EDP) lub elektronicznej wymiany danych (EDI)) powinien być zgodny z podanym pod 5.4.1.1.1.

Jeżeli istniejący dokument, stosowany w związku z transportem lub manipulowaniem ładunkiem nie może być użyty w celu udokumentowania przewozu towarów niebezpiecznych w transporcie kombinowanym, zaleca się użycie dokumentu zgodnego ze wzorem podanym pod 5.4.4².

5.4.1.5 *Towary, które nie są niebezpieczne*

W przypadku, gdy towar wymieniony z nazwy w tabeli A w dziale 3.2 nie podlega przepisom ADR, ponieważ na podstawie przepisów części 2 nie jest on uważany za niebezpieczny, nadawca może zamieścić w dokumencie przewozowym odpowiednią informację, np. „**Nie jest towarem klasy ...**”.

***UWAGA:** Przepis ten może być stosowany w szczególności w przypadku, gdy nadawca uważa, że przesyłka może być przedmiotem kontroli podczas przewozu ze względu na właściwości chemiczne przewożonego towaru (np. roztworu lub mieszaniny), albo ze względu na fakt, że taki towar uważany jest za niebezpieczny na podstawie innych przepisów.*

---

² W przypadku zastosowania tego wzoru można skorzystać z zaleceń Grupy Roboczej EKG ONZ ds. Ułatwiania Międzynarodowych Procedur Handlowych, a w szczególności z Zalecenia nr 1 (United Nations Lay-out Key for Trade Documents) (ECE/TRADE/137, edition 96.1), Zalecenia nr 11 (Documentary Aspects of the International Transport of Dangerous Goods) (ECE/TRADE/204, edition 96.1) oraz Zalecenia nr 22 (Lay-out Key for standard Consignment Instructions) (ECE/TRADE/168, edition 96.1). Patrz również dokument Trade Data Elements Directory, Volume III, Trade Facilitation Recommendations (ECE/TRADE/200) (United Nations publication Sales No.E.96.II.E.13).

5.4.2 Certyfikat pakowania kontenera

Jeżeli przewóz drogowy towarów niebezpiecznych znajdujących się w dużym kontenerze dokonywany jest bezpośrednio przed przewozem morskim, to do dokumentu przewozowego⁴ powinien być dołączony certyfikat pakowania kontenera zgodny z przepisami rozdziału 5.4.2 Kodeksu IMDG³.

Funkcje dokumentu przewozowego wymaganego pod 5.4.1 oraz certyfikatu pakowania kontenera, o którym mowa powyżej, może pełnić jeden dokument; w przeciwnym razie dokumenty te powinny być przechowywane razem. Jeżeli wymienione funkcje pełni jeden dokument, to uważa się za wystarczające zamieszczenie w nim stwierdzenia, że załadunek kontenera odbył się zgodnie z odpowiednimi przepisami, właściwymi dla danego rodzaju transportu, oraz danych umożliwiających identyfikację osoby odpowiedzialnej za sporządzenie certyfikatu pakowania kontenera.

UWAGA: Certyfikatu pakowania kontenera nie wymaga się w odniesieniu do cystern przenośnych, kontenerów-cystern i MEGC.

---

³ Wytyczne dotyczące załadunku towarów do jednostek transportowych, przeznaczone do stosowania w praktyce oraz do celów szkoleniowych, zostały również opracowane przez Międzynarodową Organizację Morską (IMO), Międzynarodową Organizację Pracy (ILO) oraz Europejską Komisję Gospodarczą ONZ (UN/ECE) opublikowane przez IMO („IMO/ILO/UN-ECE Guidelines for Packing of Cargo Transport Units (CTUs)”).

⁴ Wymagania rozdziału 5.4.2 Kodeksu IMDG są następujące:

5.4.2 Certyfikat pakowania kontenera/pojazdu

5.4.2.1 Jeżeli towary niebezpieczne są zapakowane lub załadowane do kontenera lub pojazdu, to odpowiedzialny za pakowanie kontenera lub pojazdu powinien sporządzić „Certyfikat pakowania kontenera/pojazdu” podając numer(y) identyfikujący(e) kontener/pojazd i potwierdzając, że pakowanie zostało wykonane zgodnie z następującymi warunkami:

- .1 Kontener/pojazd był czysty, suchy i przygotowany do przyjęcia towarów;
- .2 Sztuki przesyłki, które powinny być oddzielone od siebie zgodnie z obowiązującymi wymaganiami w zakresie segregacji nie zostały zapakowane razem do jednego kontenera/pojazdu (o ile nie zezwoliła na to właściwa władza zgodnie z podrozdziałem 7.2.2.3 Kodeksu IMDG);
- .3 Wszystkie sztuki przesyłki skontrolowano pod kątem zewnętrznych uszkodzeń i tylko sztuki przesyłki nieuszkodzone zostały załadowane;
- .4 Bębny zostały ustawione w pozycji pionowej, o ile właściwa władza nie zezwoliła na inne ich ustawienie, wszystkie towary zostały właściwie załadowane, a w przypadkach, gdy było to konieczne, odpowiednio umocowane przy użyciu materiału zabezpieczającego odpowiedniego do przewidzianego rodzaju transportu;
- .5 Towary załadowane luzem zostały rozmieszczone równomiernie w kontenerze/pojeździe;
- .6 Odnosnie do przesyłek zawierających materiały klasy 1, inne niż zaliczone do podklasy 1.4, kontener/pojazd jest zdalny do użytku zgodnie z rozdziałem 7.4.6 (Kodeksu IMDG);
- .7 Kontenery/pojazdy oraz sztuki przesyłki są właściwie oznakowane i zaopatrzone w nalepki ostrzegawcze;
- .8 Jeżeli do celów chłodzenia używany jest zestalony dwutlenek węgla (CO₂ -suchy lód), to kontener/pojazd jest zaopatrzone na zewnątrz, np. na drzwiach, w wyraźny napis: „WEWNĄTRZ ZNAJDUJE SIĘ NIEBEZPIECZNY GAZ CO₂ (SUCHY LÓD). PRZED WEJŚCIEM DOKŁADNIE PRZEWIETRZYĆ”; oraz
- .9 Na każdą przesyłkę z towarami niebezpiecznymi załadowanymi do kontenera/pojazdu otrzymano dokument przewozowy towarów niebezpiecznych, zgodnie z rozdziałem 5.4.1 (Kodeksu IMDG).

UWAGA: Certyfikat pakowania kontenera/pojazdu nie jest wymagany dla cystern.

5.4.2.2 Informacje wymagane w dokumencie przewozowym towarów niebezpiecznych i w certyfikacie pakowania kontenera/pojazdu mogą być zawarte w jednym dokumencie; jeżeli tak nie jest, to dokumenty te powinny być przechowywane razem. Jeżeli informacje umieszczone są w pojedynczym dokumencie, to dokument ten powinien zawierać następujące pisemne oświadczenie: „Oświadczam się, że pakowanie towarów do kontenera/pojazdu zostało wykonane zgodnie z obowiązującym przepisami”. Oświadczenie to powinno być zaopatrzone w datę i dane osoby podpisującej umożliwiające jej identyfikację.

5.4.3 Instrukcje pisemne

5.4.3.1 W celu zapobieżenia wypadkom lub zagrożeniom, które mogą powstać podczas przewozu, kierowcę należy zaopatrzyć w instrukcje pisemne dotyczące każdego przewożonego materiału lub przedmiotu niebezpiecznego lub każdej grupy towarów charakteryzujących się takimi samymi zagrożeniami, podające zwięźle następujące informacje:

- (a) - nazwę materiału, przedmiotu lub grupy towarów;
- klasę; oraz
- numer UN lub - w przypadku grupy towarów - numery UN;
- (b) rodzaj zagrożenia właściwego dla tych towarów, środki zaradcze, które powinien podjąć kierowca oraz przeznaczony dla niego sprzęt ochrony indywidualnej;
- (c) czynności podstawowe, które należy wykonać, np. ostrzeżenie użytkowników drogi i osób postronnych oraz powiadomienie Policji / Straży Pożarnej;
- (d) czynności dodatkowe, które należy wykonać w przypadku wycieku lub uwolnienia niewielkich ilości materiału, mające na celu przeciwdziałanie jego rozprzestrzenianiu się, o ile mogą być one wykonane bez osobistego ryzyka;
- (e) czynności specjalne, które, o ile są wymagane, powinny być wykonane w odniesieniu do niektórych towarów;
- (f) wyposażenie niezbędne do wykonania czynności dodatkowych lub specjalnych, o ile jest wymagane.

5.4.3.2 Instrukcje powinny być dostarczone przez nadawcę i wręczone kierowcy najpóźniej w chwili załadunku towarów niebezpiecznych do pojazdu. Informacje o treści instrukcji powinny być dostarczone przewoźnikowi najpóźniej w chwili zlecenia przewozu, aby mógł on zapoznać z tymi instrukcjami zainteresowanych pracowników oraz upewnić się, że są oni w stanie prawidłowo je wykonać, a także zapewnić wyposażenie pojazdu w potrzebny sprzęt.

5.4.3.3 Za treść instrukcji odpowiedzialny jest nadawca. Instrukcje powinny być sporządzone w języku zrozumiałym, w mowie i w piśmie, dla kierowcy (kierowców) wykonującego przewóz towarów niebezpiecznych oraz we wszystkich językach urzędowych państwa nadania, tranzytowych i docelowego. W przypadku państw o więcej niż jednym języku urzędowym, właściwa władza powinna określić, który język lub języki urzędowe powinny być stosowane na całym obszarze danego państwa, a które w poszczególnych jego regionach lub częściach.

5.4.3.4 Instrukcje powinny być przechowywane w kabinie kierowcy, w miejscu łatwo rozpoznawalnym.

5.4.3.5 Instrukcje wymagane przepisami niniejszego rozdziału, niemające zastosowania do towarów znajdujących się w pojeździe, powinny być przechowywane oddzielnie od dokumentów związanych z przewozem w taki sposób, aby zapobiec ich pomieszaniu.

5.4.3.6 Przewoźnik powinien zapewnić, aby kierowca zrozumiał instrukcje i był w stanie je wykonać.

5.4.3.7 W przypadku przewozu sztuk przesyłki z towarami niebezpiecznymi należącymi do różnych grup charakteryzujących się takimi samymi zagrożeniami, ilość instrukcji pisemnych może być ograniczona do jednej dla każdej klasy towarów przewożonych w pojeździe. W takim przypadku nie wymaga się wpisywania do instrukcji nazw towarów ani numerów UN.

5.4.3.8 Instrukcje powinny być sporządzone zgodnie z następującym wzorem:

ŁADUNEK

- Należy podać następujące informacje dotyczące towarów niebezpiecznych, dla których instrukcje te są przeznaczone lub mogą mieć do nich zastosowanie:
  - nazwę materiału lub przedmiotu lub nazwę grupy towarów charakteryzujących się takimi samymi zagrożeniami;
  - klasę; oraz
  - numer UN lub - w przypadku grupy towarów - numery UN.
- Opis ładunku powinien być zwięzły, ograniczony np. do stanu fizycznego, barwy oraz zapachu, podanych w celu ułatwienia rozpoznania przypadków wycieku lub uwolnienia materiału.

RODZAJ ZAGROŻENIA

Krótkie wyliczenie zagrożeń:

- zagrożenie dominujące;
- zagrożenia dodatkowe, łącznie z działaniami opóźnionymi i zagrożeniami dla środowiska;
- zachowanie się ładunku pod wpływem ognia lub ogrzewania (rozkład, wybuch, wytwarzanie trujących par, itp.);
- o ile ma to zastosowanie, należy podać, że przewożone towary reagują niebezpiecznie z wodą.

OCHRONY OSOBISTE

Należy wymienić środki ochrony indywidualnej przeznaczone dla kierowcy zgodnie z wymaganiami podanymi pod 8.1.5(b) i (c).

PODSTAWOWE CZYNNOŚCI KIEROWCY

Należy podać następujące polecenia:

- wyłączyć silnik;
- nie używać nieosłoniętego płomienia, nie palić;
- oznakować miejsce wypadku oraz ostrzec innych użytkowników drogi i osoby postronne;
- poinformować o zagrożeniu osoby znajdujące się w pobliżu i skierować je na stronę nawietrzną;
- niezwłocznie powiadomić Policję i Straż Pożarną.

DODATKOWE I SPECJALNE CZYNNOŚCI KIEROWCY

Należy podać odpowiednie polecenia oraz wykaz wyposażenia potrzebnego kierowcy do wykonania czynności dodatkowych i specjalnych stosownie do klasy (klas) przewożonych towarów (np. szufla, pojemnik, itp.).

Przyjmuje się, że kierowcy powinni być poinformowani i przeszkoleni w zakresie czynności dodatkowych podejmowanych w celu zapobieżenia rozprzestrzenieniu się materiału w przypadku jego wycieku lub uwolnienia w niewielkich ilościach, pod warunkiem, że czynności te mogą być wykonane bez osobistego ryzyka;

Przyjmuje się, że jakiegokolwiek czynności specjalne zalecane przez nadawcę wymagają specjalnego przeszkolenia kierowcy. O ile ma to zastosowanie, należy podać odpowiednie polecenia oraz wykaz wyposażenia potrzebnego kierowcy do wykonania takich czynności.

POŻAR

Informacje dla kierowcy na wypadek pożaru.

Kierowcy powinni być nauczeni w czasie szkolenia, jak postępować w przypadku niewielkiego pożaru pojazdu. Nie powinni jednak gasić jakiegokolwiek pożaru obejmującego ładunek.

PIERWSZA POMOC

Informacje dla kierowcy niezbędne w przypadku kontaktu z przewożonym towarem (towarami).

INFORMACJE DODATKOWE

*****

5.4.4 Przykład multimodalnego dokumentu przewozowego dla towarów niebezpiecznych

Dla potrzeb transportu multimodalnego, podany przykładowo wzór może być użyty jako deklaracja towaru niebezpiecznego i certyfikat pakowania kontenera.

MULTIMODAL DANGEROUS GOODS FORM

* FOR DANGEROUS GOODS: you must specify: proper shipping name, hazard class, UN no., packing group (where assigned) and any other element of information required under applicable national and international regulations

BLACK HATCHINGS BLACK HATCHINGS BLACK HATCHINGS BLACK HATCHINGS BLACK HATCHINGS BLACK HATCHINGS BLACK HATCHINGS BLACK HATCHINGS BLACK HATCHINGS BLACK HATCHINGS

1. Shipper / Consignor / Sender		2. Transport document number				
		3. Page 1 of Pages	4. Shipper's reference			
		5. Freight Forwarder's reference				
6. Consignee		7. Carrier (to be completed by the carrier)				
		SHIPPER'S DECLARATION I hereby declare that the contents of this consignment are fully and accurately described below by the proper shipping name, and are classified, packaged, marked and labeled /placarded and are in all respects in proper condition for transport according to the applicable international and national governmental regulations.				
8. <i>This shipment is within the limitations prescribed for: (Delete non-applicable)</i> <table style="width: 100%; border: none;"> <tr> <td style="width: 50%; border: none; padding: 5px;">PASSENGER AND CARGO AIRCRAFT</td> <td style="width: 50%; border: none; padding: 5px;">CARGO AIRCRAFT ONLY</td> </tr> </table>		PASSENGER AND CARGO AIRCRAFT	CARGO AIRCRAFT ONLY	9. Additional handling information		
PASSENGER AND CARGO AIRCRAFT	CARGO AIRCRAFT ONLY					
10. Vessel / flight no. and date	11. Port / place of loading					
12. Port / place of discharge	13. Destination					
14. Shipping marks * Number and kind of packages; description of goods Gross mass (kg) Net mass Cube (m ³)						
15. Container identification No./ vehicle registration No.	16. Seal number (s)	17. Container/vehicle size & type	18. Tare (kg)	19. Total gross mass (including tare) (kg)		
CONTAINER/VEHICLE PACKING CERTIFICATE I hereby declare that the goods described above have been packed/loaded into the container/vehicle identified above in accordance with the applicable provisions ** MUST BE COMPLETED AND SIGNED FOR ALL CONTAINER/VEHICLE LOADS BY PERSON RESPONSIBLE FOR PACKING/LOADING		21. RECEIVING ORGANISATION RECEIPT Received the above number of packages/containers/trailers in apparent good order and condition unless stated hereon: RECEIVING ORGANISATION REMARKS:				
20. Name of company	Haulier's name	22. Name of company (OF SHIPPER PREPARING THIS NOTE)				
Name / Status of declarant	Vehicle reg. no.	Name / Status of declarant				
Place and date	Signature and date	Place and date				
Signature of declarant	DRIVER'S SIGNATURE	Signature of declarant				

** See 5.4.2.

MULTIMODAL DANGEROUS GOODS FORM

Continuation Sheet

1. Shipper / Consignor /Sender	2. Transport document number		
	3. Page 1 of Pages	4. Shipper's reference	
	5. Freight Forwarder's reference		

14. Shipping marks	* Number and kind of packages; description of goods	Gross mass (kg)	Net mass	Cube (m ³)
--------------------	---	-----------------	----------	------------------------

--	--	--	--	--

* FOR DANGEROUS GOODS: you must specify: proper shipping name, hazard class, UN no., packing group (where assigned) and any other element of information required under applicable national and international regulations

BLACK HATCHINGS BLACK HATCHINGS BLACK HATCHINGS BLACK HATCHINGS BLACK HATCHINGS BLACK HATCHINGS BLACK HATCHINGS BLACK HATCHINGS BLACK HATCHINGS BLACK HATCHINGS

DZIAŁ 5.5

PRZEPISY SZCZEGÓLNE

5.5.1 Przepisy szczególne dotyczące przesyłek zawierających materiały zakaźne

5.5.1.1 Żywe zwierzęta, kręgowce lub bezkręgowce, mogą być użyte jako środek służący przenoszeniu materiału zakaźnego jedynie w przypadku, gdy nie może to być zrealizowane w inny sposób. Zwierzęta takie powinny być pakowane, oznakowane i przewożone zgodnie z odpowiednimi przepisami dotyczącymi przewozu zwierząt¹.

5.5.1.2 *(Zarezerwowane)*

5.5.1.3 Martwe zwierzęta, o których wiadomo, lub co do których istnieje uzasadnione podejrzenie, że zawierają materiały zakaźne, powinny być pakowane, oznakowane i przewożone na warunkach² ustalonych przez właściwą władzę państwa nadania³.

5.5.2 Przepisy szczególne dotyczące zagazowanych pojazdów, kontenerów i cystern

5.5.2.1 W przypadku przewozu UN 3359 jednostki zagazowanej (poddanej fumigacji) (pojazdu, kontenera lub cysterny) dokument przewozowy powinien zawierać informacje wymagane pod 5.4.1.1.1, datę gazowania oraz rodzaj i ilość użytego środka (gazu). Dane te powinny być zapisane w języku urzędowym państwa nadania, a ponadto, jeżeli język ten nie jest językiem angielskim, francuskim lub niemieckim, to również w języku angielskim, francuskim lub niemieckim, o ile umowy zawarte między państwami, których dotyczy przewóz, nie stanowią inaczej. Ponadto, powinny być przygotowane instrukcje dotyczące usuwania pozostałości gazu oraz urządzeń użytych do gazowania.

5.5.2.2 Na każdym pojeździe, kontenerze lub cysternie, który został poddany gazowaniu, w miejscu dobrze widocznym dla osób próbujących wejść do tego pojazdu, kontenera lub cysterny, powinien być umieszczony znak ostrzegawczy zgodny z opisem podanym pod 5.5.2.3. Informacje na znaku ostrzegawczym powinny być zapisane w języku wybranym przez nadawcę.

---

¹ Przepisy dotyczące przewozu żywych zwierząt zawarte są np. w Dyrektywie 91/628/EWG z dnia 19 listopada 1991 w sprawie ochrony zwierząt w czasie transportu (Dziennik Urzędowy Wspólnot Europejskich Nr L 340 z dnia 11.12.1991r., str. 17) oraz w Zaleceniach Rady Europy (Komitetu Ministrów) w sprawie przewozu niektórych okazów zwierząt.

² Przepisy takie zawarte są np. w Regulaminie (WE) nr 1774/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 03.10.2002r., ustalającym warunki zdrowotne dla produktów pochodzenia zwierzęcego nieprzeznaczonych do konsumpcji (Dziennik Urzędowy Komisji Europejskiej Nr L 273 z dnia 10.10.2002r., str. 1).

³ Jeżeli państwo nadania nie jest Umawiającą się Stroną ADR, rozumie się przez to właściwą władzę pierwszego państwa na trasie przewozu przesyłki, które jest Umawiającą się Stroną ADR.

5.5.2.3 Znak ostrzegający o fumigacji powinien mieć kształt prostokąta o szerokości co najmniej 300 mm i wysokości co najmniej 250 mm. Powinien być on wydrukowany czarnym kolorem na białym tle, a wysokość liter nie powinna być mniejsza niż 25 mm. Wzór znaku podano poniżej na rysunku.

Znak ostrzegający o gazowaniu

